

MĚSTO HANUŠOVICE

Plán prevence kriminality ve městě Hanušovice na léta 2016 - 2021

**Zpracovala: Mgr. Bc. Eva Pospíchalová, koordinátorka KPSS na Hanušovicku a
prevence kriminality dne 10. 11. 2015**

Obsah

ÚVOD	3
ZHODNOCENÍ SITUACE OKRESU ŠUMPERK V DOKUMENTECH	
OLOMOUCKÉHO KRAJE	5
ZHODNOCENÍ SITUACE OKRESU ŠUMPERK V DOKUMENTECH ORP	
ŠUMPERK	7
PLÁN PREVENCE KRIMINALITY V HANUŠOVICÍCH NA LÉTA 2016 - 2021	9
SWOT ANALÝZA	10
Definování problémů ve městě	12
Cílové skupiny	12
Stanovení cílů a priorit	12
Bezpečnostní analýza	13
Hodnocení situace ve městě Hanušovice z pohledu Obvodního oddělení Policie ČR	
Hanušovice	13
Hodnocení situace ve městě Hanušovice z pohledu Městské policie Hanušovice	14
Výsledky činnosti za rok 2014	15
Problematické lokality ve městě Hanušovice a okolí	19
Městský kamerový a dohlížecí systém	21
Přestupková řízení Město Hanušovice- počty přestupků, nejčastější přestupky	22
SOCIODEMOGRAFICKÁ ANALÝZA	25
Obecná charakteristika	25
Obyvatelstvo	27
Stav obyvatel	29
Pohyb obyvatel	31
Ekonomická aktivita obyvatelstva	32
Nezaměstnanost	35
Sociální dávky závislé na výši příjmů	38
Zhodnocení demografického vývoje a předpokládaný vývoj	42
Charakteristiky sociálně vyloučených lokalit Hanušovicka	43
INSTITUCIONÁLNÍ ANALÝZA	45
Orgány a instituce města	46
Policie České republiky	47
Probační a mediační služba, pracoviště Šumperk	47
Krajský úřad Olomouckého kraje	48
Městský úřad Šumperk, Odbor sociálních věcí	49
Městská policie Hanušovice	50
Nestátní neziskové organizace:	50
Zájmové a sportovní spolky ve městě Hanušovice	54
KOMENTÁŘ K BEZPEČNOSTNÍ ANALÝZE	54
Identifikace problémů a rizik, na které je potřeba se zaměřit	55
Způsob řešení a identifikace subjektů, které se budou na realizaci plánu podílet	56
Subjekty podílející se na realizaci:	58
Technické zabezpečení:	58
Finanční zajištění navrhovaných opatření	59
Invence k zajištění lepší činnosti MPH	60
Současný stav -ZHODNOCENÍ	60
Závěr	62
Seznam použité literatury a pramenů	64

ÚVOD

Zvyšování bezpečí občanů zůstává dlouhodobě v popředí zájmu města Hanušovice. Za tímto účelem je bezpečnostní politika v obci, která sdílí hodnoty základních lidských práv a svobod, uskutečňována ve dvou vzájemně se doplňujících oblastech. První oblast, která soustředí svou pozornost především na důsledné prosazování práva a postih kriminálního chování, využívá bezpečnostních složek pro zajištění veřejného pořádku. Druhá oblast upřednostňuje prevenci kriminality jako jeden z nástrojů pro předcházení páchaní kriminality, omezování kriminogenních příležitostí a minimalizování následků spojených s trestnou činností.

Hlavním úkolem prevence je snižování rozsahu a závažnosti kriminality, ale také zvyšování pocitu bezpečí a jistoty občanů prostřednictvím opatření, pomocí kterých můžeme bezpečnostním rizikům předcházet. Prevence kriminality spadá do působnosti preventivní politiky. Jde o metodu nerepresivní, na které se podílí široká škála veřejných institucí i soukromých subjektů. Vzhledem k velkému rozsahu příčin trestné činnosti zasahují preventivní opatření do mnoha oblastí veřejného života, např. do oblasti sociální, zaměstnanosti, vzdělávání, osvětové, trávení volného času, krizové intervence.

Tento plán je plně v souladu s platnými právními předpisy České republiky, navazuje na Strategie prevence kriminality Olomouckého kraje na období 2013 – 2016, respektuje doporučení Ministerstva vnitra k tvorbě koncepcí prevence kriminality a dalšími strategickými dokumenty pro tuto oblast.

Problémy a rizika z oblasti veřejného pořádku zjišťovaná ve městě jsou řešeny a odstraňovány především standardním postupem, za použití nástrojů, které jí dává právní řád ČR, s využitím aparátu vlastního úřadu, v úzké spolupráci s místně příslušným útvarům Policie ČR, orgány justice, dalšími subjekty veřejné správy, neziskovým sektorem a také s občany obce.

Hlavním cílem aktivit prevence kriminality je snižování míry a závažnosti trestné činnosti, jejich příčin a následků a zvyšování pocitu bezpečí občanů. Preventivní aktivity se uskutečňují na úrovni primární, sekundární a terciární. Prevence kriminality zahrnuje:

- **Sociální prevenci:** představuje aktivity ovlivňující proces socializace a sociální integrace a aktivity zaměřené na změnu nepříznivých společenských a

ekonomických podmínek, které jsou považovány za klíčové příčiny páchaní trestné činnosti. Efektivita sociální prevence je obtížně statisticky či ekonomicky měřitelná, lze na ni jen usuzovat, a to z hlediska odhadů sociálních perspektiv jedinců - objektů preventivního působení. Sociální prevence je součástí sociální politiky. Mezi sociální prevenci zejména patří:

- sportovní aktivity (sportovní vybavení, skate + in line areály, sportovní plácky, školní hřiště zpřístupňovaná veřejnosti, sportovní vybavení + půjčovny);
 - jiné zájmové aktivity (klubové, technické, umělecké);
 - nízkoprahová zařízení pro děti a mládež + streetwork;
 - poznávací akce, výchovné a terapeutické pobyty;
 - krizová a poradenská zařízení (azylová zařízení, výchovná zařízení);
 - specifické projekty (projekty na zvyšování právního vědomí, projekty participující na činnosti Probační a mediační služby ČR, Systém včasné intervence, Asistent prevence kriminality, Junior fan kluby – prevence diváckého násilí, apod.);
 - pomoc obětem trestné činnosti.
-
- **Situační prevenci:** ta staví na zkušenosti, že určité druhy kriminality se objevují v určité době, na určitých místech a za určitých okolností. Prostřednictvím opatření organizační, režimové, fyzické a technické povahy se snaží situační kriminogenní podmínky minimalizovat. Lze sem zařadit především:
 - městské kamerové dohlížecí systémy (MKDS);
 - pult centralizované ochrany;
 - signál v tísni;
 - bezpečnostní stojany pro kola (uzamykatelné řetězy);
 - osvětlení rizikových míst;
 - oplocení rizikových míst.
-
- **Informační programy pro širokou veřejnost:** jsou neméně důležitou složkou prevence kriminality upozorňující na nebezpečí ohrožení různými formami

trestné činnosti a o možnostech ochrany před ní. Cílem je zvýšení informovanosti veřejnosti a motivace k aktivnímu přístupu k zajištění vlastní bezpečnosti a ochraně majetku. Lze sem zařadit tyto varianty informování veřejnosti:

- media (tisk, audio, video, internet);
 - akce pro veřejnost (besedy na školách, v dětských domovech, azylových zařízeních, klubech a domovech pro seniory, dny s policií, výstavy, předváděcí akce);
 - zařízení pro veřejnost (schránky důvěry, vývěsní skřínky, poradenské místnosti policie, expozice, výstavy);
 - venkovní prostředky k informování veřejnosti (varovné nápisy, cedule, značky, panely, plakáty, billboardy);
 - kampaně;
 - kurzy nácviků sebeobrany;
 - bezpečná lokalita.
- **Prevence viktimnosti a pomoc obětem trestných činů:** představuje skupinové i individuální zdravotní, psychologické a právní poradenství, trénink v obranných strategiích a propagaci technických možností ochrany před trestnou činností

ZHODNOCENÍ SITUACE OKRESU ŠUMPERK V DOKUMENTECH OLOMOUCKÉHO KRAJE

V této kapitole je použita citace ze Strategie prevence kriminality Olomouckého kraje pro období 2013 – 2016, kde je situace okresu Šumperk popisována takto (1): „U prostých krádeží mají největší podíl krádeže v různých objektech, krádeže věcí z vozidel, krádeže jízdních kol, krádeže motorových vozidel, krádeže v bytech a rodinných domech, kdy v posledních letech dochází k opakovanému nárůstu. Trestná činnost se koncentruje převážně na území města Šumperka, kde výrazným kriminogenním faktorem je velká anonymita a koncentrace osob, dále vysoká koncentrace sídel právnických osob a společností. Významným faktorem, který ovlivňuje zvýšení nápadu tohoto druhu trestné činnosti, je zvyšující se nezaměstnanost. Dalším kriminogenním faktorem, který ovlivňuje nárůst kriminality je vyšší počet uživatelů omamných

psychotropních látek. Nejproblémovější lokality ve městě Šumperk jsou sídliště na ul. Prievidské, ul. Finská, Zahradní, Pod Senovou, Revoluční, střed města a nákupní centra. Pachatelé násilné a mravnostní trestné činnosti v Hanušovicích pocházejí z místních sociálně slabých nebo až vyloučených rodin nebo komunit, s negativním výchovným vlivem ostatních rodinných příslušníků či bez efektivního výchovného vlivu státu. Vzniklé konflikty se v tomto prostředí řeší přirozeně násilím s negativním vlivem návykových látek. V regionu je evidentní nadměrné požívání alkoholu a jiných návykových látek, které s sebou přináší minimální zaměstnanost. Rizikové lokality jsou Hanušovice, Staré Město, Jindřichov a jejich místní části.

U trestných činů krádeže vloupáním jsou pachatelé shodného charakteru jako u násilí, zejména jsou to také recidivisté, kteří opakují stejnou trestnou činnost po opuštění výkonu trestu, případně jsou to nemajetní přistěhovalci z jiných částí České republiky (Olomoucko, Ostravsko). Na kriminalitě se podílí také vysoký počet osamocených rekreačních objektů (cca 980 objektů ve služebním obvodu), průmyslových, zemědělských a dopravních objektů, absence preventivního vlivu kamerových systémů ve městech a obcích daného teritoria, rozsáhlá sezónní turistika a rekreace. Do jisté míry geograficky působí na kriminalitu významný dopravní uzel (silniční a železniční) ve městě Hanušovice, blízké pohraničí s Polskem. Rizikové lokality jsou Hanušovice, Staré Město, Jindřichov a jejich místní části.

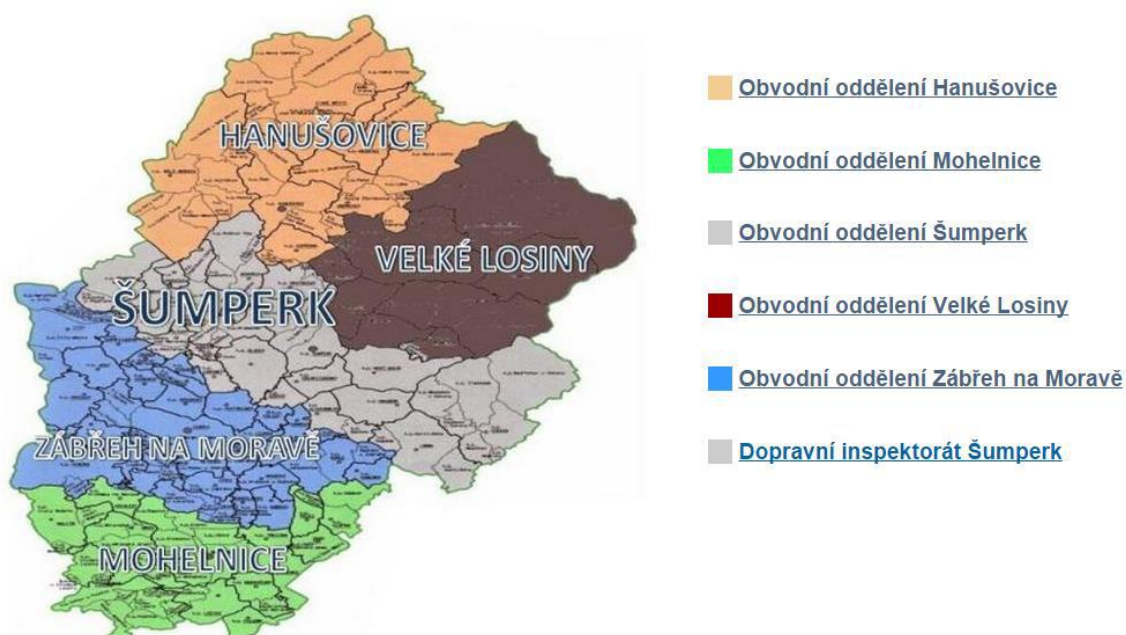
V roce 2011 bylo evidováno ve Velkých Losínách celkem 27 případů násilné a mravnostní kriminality, což je oproti roku 2010, kdy bylo spácháno 16 případů, nárůst o čtyřicet jedno procento. Jedná se především o různé formy ublížení na zdraví, výtržnictví, nebezpečného vyhrožování, porušování domovní svobody, ale i tři případy zločinu loupeže a jeden případ pohlavního zneužívání nezletilé. Tento druh trestné činnosti přímo ovlivňují nejen standardní faktory, jako jsou patologické jevy v rodině, nezaměstnanost, nadměrné požívání alkoholických nápojů, ale také nezanedbatelná poloha teritoria. Tuto trestnou činnost páchají zhruba z jedné třetiny rekreanti, kteří většinou pod vlivem alkoholu a s vědomím, že nejsou v místě svého bydliště, anonymně působí výtržnosti v restauracích, případně dojde k fyzickému napadení náhodné oběti. Co se však do této trestné činnosti takřka nepromítá, je skutečnost, že velmi početná část rekreatů jsou cizinci, zejména polské národní příslušnosti. U cizinců však neevidujeme takřka žádné excesy v podobě protiprávního jednání v přestupkové či trestní rovině.

Případů v oblasti krádeží vloupáním bylo v roce 2011 evidováno 56, což je oproti roku 2010, kdy bylo spácháno 28 případů, nárůst o sto procent. Na páchaní této trestné činnosti působí mnoho faktorů. Jedním z důležitých faktorů, který ovlivňuje celou škálu spáchaných trestných činů, je, že území v působnosti obvodního oddělení Policie ČR Velké Losiny je z větší části využíváno k rekreaci a během hlavních turistických sezón se počty obyvatel v obcích až zdvojnásobují. Dále je zde mnoho objektů, které jsou obývané pouze několikrát v roce, což také přitahuje zájem pachatelů. Dalším negativním faktorem, který ovlivňuje stav, dynamiku a strukturu páchané trestné činnosti je skutečnost, že služební obvod obvodního oddělení Policie ČR Velké Losiny je tranzitním místem. Tzn., že po silnici I/11 směrem na Ostravu, nebo po silnici I/44 směrem na Jeseník a dále do Polska směřuje velké množství dopravy, ať už osobní, či nákladní, což je opět spojeno s větší fluktuací osob. Mimo krádeže vloupáním do objektů je další problematickou oblastí krádež vloupáním do motorových vozidel. Velké množství vozidel je hlavně přes letní sezonu, ale i mimo ni odstavených na odlehlých místech, např. z důvodu sběru hub, kdy jsou tato vozidla předmětem zájmů pachatelů krádeže vloupání.

Majetková kriminalita řešená obvodním oddělením Policie ČR Mohelnice je páchána z největší části v samotném městě Mohelnice. Z pohledu kriminalistiky se jedná zejména o krádeže bez speciálního způsobu provedení, tedy bez přísnější trestně právní kvalifikace jednání pachatele. Dochází ke krádežím jízdních kol, k odcizení peněženek z nákupních košíků v síti marketů. V neposlední řadě to byly krádeže osobních motorových vozidel. Určitý význam na páchaní této trestné činnosti má spádovost lokality z pohledu dopravy – napojení na silnici pro motorová vozidla směr Olomouc s tranzitem na Prahu. Rizikové lokality služebního obvodu obvodního oddělení Policie ČR Mohelnice jsou odstavná plocha pro kamiony v obci Studená Loučka, kde dochází k vykrádání vozidel odpočívajících řidičů a v menší míře pak oblíbené místo rybářů v zatopeném pískovém lomu v Mohelnici - krádeže z osobních vozidel. Významným činitelem pro ovlivňování bezpečnostní situace je pak kamerový systém v městě Mohelnice s výstupem na obvodní oddělení Policie ČR Mohelnice.“

ZHODNOCENÍ SITUACE OKRESU ŠUMPERK V DOKUMENTECH ORP ŠUMPERK

V další kapitole tohoto strategického plánu odkazujeme na popis situace, tak, jak je uveden v Programu prevence kriminality města Šumperka na rok 2015(2): „Policie ČR Krajské ředitelství policie Olomouckého kraje Územní odbor Šumperk je útvar s územně vymezenou působností. Svou činnost vykonává na teritoriu okresu Šumperk, v rámci kterého je dislokováno celkem 5 obvodních oddělení: Šumperk, Zábřeh, Mohelnice, Hanušovice a Velké Losiny. Z těchto je obvodní oddělení Šumperk nejzatíženějším oddělením ÚO Šumperk Policie ČR, přes 50% z celkového počtu trestných činů v okrese.

Tak jako v předchozích letech bylo i letos ze strany vedení územního odboru přistoupeno k vyhodnocení všech relevantních skutečností a jevů souvisejících s kriminalitou na teritoriu Územního odboru Šumperk. Vyhodnocením můžeme konstatovat, že mezi základní vlivy na kriminogenní faktory patří i nadále geografická poloha územního odboru neboť jeho podstatná část je tvořena pohořím Jeseníků, z čehož plyne, velká odlehlost a časově náročná dostupnost vzdálených napadených objektů. Daný kriminogenní faktor je neměnný. Na tuto skutečnost navazuje další související zásadní kriminogenní faktor, a to je míra nezaměstnanosti, z čehož plyne stále se zhoršující sociální a ekonomická situace místních obyvatel.

Dochází k nelegálním opatřováním finančních prostředků zejména pácháním trestných činů, jako jsou loupež, krádež, podvod, úvěrový podvod, apod. Dané se týká i osob mladistvých případně osob blízkých věku mladistvého, kteří po ukončení vzdělání

mnohdy nejsou schopni nalézt uplatnění na trhu práce, a proto se dopouští trestné činnosti zejména majetkového charakteru ve spojení s násilím a toxikomanií.

Dalším přetrvávajícím velmi závažným problémem územního odboru je výroba a distribuce drog, opět s propojením na násilnou, ale zejména majetkovou trestnou činnost.

Pachatelé trestné činnosti

Struktura pachatelů trestných činů dokladují, že prokazatelně více než třetina veškeré trestné činnosti je páchána recidivisty, a tento podíl se stále zvyšuje. V roce 2012 byli recidivisté pachateli v 89,68% z celkového množství pachatelů a v roce 2014 již v 92,23% případech.

Recidivisté se z velké části rekrutují z osob nezaměstnaných, bezdomovců a sociálně slabších vrstev, jak o tom hovoříme v úvodu této zprávy.

Oběti trestné činnosti

K bodu oběti trestné činnosti konstatujeme, že počet obětí ve věku 15 až 18 let ve srovnání s rokem 2013 významně stoupl (+13) a vrátil se tak na hodnotu z roku 2012, kdy ji ještě mírně překročil.

Počet obětí ve věku do 15 let věku klesl jen mírně, stejně jako počet obětí nad 60 let. Oběti „senioři“ ovšem mají výrazný podíl ve struktuře obětí trestné činnosti. Trestná činnost páchaná na seniorech je především majetkového charakteru.“

PLÁN PREVENCE KRIMINALITY V HANUŠOVICÍCH NA LÉTA 2016 - 2021

„Plán prevence kriminality v Hanušovicích na léta 2016 - 2021“ je koncipována na základě současné situace v oblasti kriminality ve městě a na základě zhodnocení let minulých. Východisky pro stanovení cílů a priorit jsou:

- Vyhodnocení současné situace v oblasti prevence kriminality
- Analýza kriminality;
- Sociálně demografická analýza;
- Institucionální analýza;

SWOT ANALÝZA

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• Aktivní zájem samosprávy o oblast prevence kriminality • Spolupráce institucí veřejných a neziskových organizací • Spolupráce při preventivní činnosti státních i nestátních organizací • Spolupráce s Krajským úřadem Olomouckého kraje v oblasti prevence kriminality • Existence městských legislativních norem týkajících se prevence kriminality • Existence koordinační skupiny sociálních služeb a prevence kriminality na Hanušovicku • Zvyšující se objasněnost trestné činnosti • Komunitní plán sociálních služeb, katalog sociálních a navazujících služeb • Situační analýza sociálně vyloučených lokalit	• Neexistence systémové práce odborné pracovní skupiny zainteresovaných subjektů – řešení ad hoc • Nezáměr o aktivní zapojení občanů do prevence kriminality • Nižší informovanost veřejnosti v oblasti prevence kriminality • Neexistence kvalitativních údajů o vnímání pocitu bezpečí ze strany občanů města • Omezený počet resp. málo subjektů zapojených do projektů prevence kriminality • Chybějící primární analýzy predeliktivního chování ve vztahu ke kriminalitě různých skupin obyvatel (senioři, národnostní menšiny, ...) • Nedostatečný rozvoj probačních programů • Nedostatečná informovanost a vzdělávání cílové skupiny „Senioři“ v oblasti prevence kriminality • Vysoká nezaměstnanost • Zhoršující se ekonomická situace obyvatelstva • Nedostatečná nabídka pro volnočasové aktivity • Nedostatek finančních prostředků na prevenci kriminality v samotném rozpočtu města • Nezáměr Krajského úřadu o

	možnost kvalitního zasíťování soc. službami na tomto území • Chybí kvalitní projektový manažer
--	---

PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
• Zintenzivnění práce s orgány samosprávy města v oblasti prevence kriminality • Zvýšení zájmu občanů o veřejný život ve vztahu ke kriminalitě • Větší informovanost představitelů města i občanů • Podpora neziskových organizací při realizaci programů prevence kriminality • Možnost získávat finanční prostředky z různých zdrojů (ministerstva, kraj, EU, sponzoring apod.) • Optimalizace stávající sítě služeb na základě analýz potřeb (soc. průzkumů) • Strategické propojení jednotlivých subjektů za účelem vytvoření efektivního systému prevence kriminality ve městě • Přiblížení dostupnosti poskytovaných sociálních služeb z oblasti Šumperska a Jesenicka • Podpora informačních a vzdělávacích aktivit pro seniory • Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2016 – 2021 • Podpora preventivních programů škol • Spolupráce s MV ČR, KÚ a jinými městy zkušenosti v oblasti prevence kriminality	• Recidiva pachatelů trestné činnosti • Narůstající zadluženost obyvatelstva, finanční negramotnost • Nezáměr dětí a mládeže, ale i rodičů o smysluplné trávení volného času • Obecně zvýšená míra tolerance k projevům rizikového chování u dětí, mládeže a ostatní populace, např.: domácí násilí, užívání alkoholu a ostatních návykových látek aj. • Nízký důraz společnosti na výchovu k ohleduplným a kvalitním mezilidským vztahům • Nezáměr veřejnosti o dění v oblasti prevence kriminality • Možný nedostatek finančních prostředků na prevenci kriminality a personální zabezpečení prevence kriminality • Změna legislativy • Státní účelová dotace MV ČR prioritně na projekty prevence kriminality do rizikových měst • Nárůst trestné činnosti v důsledku užívání drog a ostatních návykových látek

Definování problémů ve městě

Majetkové delikty zejména krádeže vloupáním a krádeže prosté;

Trestná činnost zanedbání povinné výživy;

Násilná trestná činnost;

Kriminalita páchaná dětmi a mládeží;

Vysoký podíl recidivistů na páchání trestné činnosti;

Nezájem veřejnosti o informovanost v oblasti prevence kriminality a o možnostech opatření své vlastní ochrany a bezpečnosti;

Sociálně slabé rodiny s dětmi;

Narůstající zadluženost, exekuce zadlužených obyvatel;

Cílové skupiny

Děti a mládež s rizikovým chováním;

Rodiny (s rizikem výskytu kriminálního chování u jejich členů);

Osoby ohrožené sociálním vyloučením a osoby v krizi;

Oběti trestných činů (se zřetelem na seniory a osoby se zdravotním postižením), včetně obětí domácího násilí;

Odborná veřejnost

Stanovení cílů a priorit

Cíle Plánu prevence kriminality v Hanušovicích se prolínají s cíli definovanými v rámci Komunitního plánu sociálních služeb na Hanušovicku. Cíle plánu prevence kriminality na léta 2016 – 2021 jsou stanoveny v rovině obecné, jsou definovány jako ideální stav, ke kterému budou aktivity města v rámci prevence kriminality směřovat:

- zvyšování pocitu bezpečí občanů a snižování míry a závažnosti trestné činnosti;
- snižování výskytu delikventních činností a rizikového chování u cílových skupin, nebo jejich ochrana;
- efektivní a komplexní přístup k řešení definovaných problémů.

Bezpečnostní analýza

Data a údaje použité v bezpečnostní analýze vycházejí především z poznatků a výsledků činnosti OOPČR Hanušovice a Městské policie Hanušovice. Plán prevence kriminality města obsahuje bezpečnostní analýzu, která je zaměřena především na protiprávní jednání (přestupky, přečiny, trestné činy), vývojové trendy trestné činnosti a přestupků, hlavní sociálně-demografické ukazatele, které souvisí s vývojem kriminálně rizikových jevů, analýzu kriminality.

Protiprávní jednání (delikt) je porušení práva, které způsobuje bez ohledu na vůli delikventa (a zpravidla proti ní) určité sankční důsledky. Každé protiprávní jednání se vyznačuje určitým stupněm společenské nebezpečnosti. Ta nám také může protiprávní jednání kategorizovat do různých skupin protiprávního jednání – přestupek, přečin, trestný čin.

Hodnocení situace ve městě Hanušovice z pohledu Obvodního oddělení Policie ČR Hanušovice

Za období od 1. 1. 2014 do 30. 6. 2014 bylo evidováno celkem 109 trestných činů a ve stejném období roku 2015 to bylo celkem 71 trestných činů. Razantní pokles nastal zejména u násilné a majetkové trestné činnosti, neboť se podařilo nejrizikovější pachatele izolovat od společnosti, většinou byli dodáni do výkonu vazby nebo VTOS. V roce 2014 činil pokles násilných trestných činů 28 a v roce 2015 činil 14 trestných činů. Pokud jde o majetkovou trestnou činnost, konkrétně trestný čin krádeže, v roce 2014 činil počet krádeží 51, z toho 24 spáchaných vloupáním a v roce 2015 pouze 13 krádeží, z toho 8 vloupáním.

Opakem této situace je dramatický nárůst trestných činů spáchaných pod vlivem alkoholu a kvalifikovaných jako maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání, a to v poměru 5/12 při srovnání období pololetí 2014/pololetí 2015.

V rámci přestupkového řízení bylo ke dni 30. 6. 2014 evidováno celkem 158 přestupků, z toho 65 proti veřejnému pořádku a proti občanskému soužití a 68 proti majetku a zbývající ostatní. Ke dni 30. 6. 2015 bylo evidováno celkem 180 přestupků, z toho 97 proti veřejnému pořádku a proti občanskému soužití a 50 proti majetku, zbývající ostatní. V přestupkovém řízení byl stejně jako u trestního řízení citelný nárůst deliktů spáchaných v dopravě pod vlivem alkoholu a jiných návykových látek, a to v poměru

5/13 při srovnání období 2014/2015. Počet odhalených deliktů spáchaných pod vlivem alkoholu, ať již v trestní nebo přestupkové rovině, svědčí o aktivním přístupu policistů při plnění povinností v rámci běžného venkovního výkonu služby, jehož zabezpečení je jednou z nejvyšších priorit vedení obvodního oddělení PČR Hanušovice.

Jako priority v oblasti kriminality si OO PČR Hanušovice stanovilo tyto cíle:

- zaujmout nekompromisní postoj vůči jakýmkoliv projevům protiprávního jednání páchaného na majetku, proti veřejnému pořádku
- aktivní kontrola řidičů a odhalování rizikového jednání v silničním provozu
- nekompromisní postoj k protiprávnímu jednání páchanému pod vlivem alkoholu a jiných návykových látek
- zvýšený dohled nad silničním provozem v rizikových lokalitách se zaměřením na hrubé porušování pravidel silničního provozu, které má za následek vznik závažných dopravních nehod – jde zejména o nedodržování rychlostních limitů v obci i mimo obec, nebezpečné předjíždění, agresivní a nesprávný způsob jízdy, jakož i další delikty, mezi které nutno zařadit bezohledné chování řidičů při parkování na místech, kde je parkování zakázáno, vyhrazeno zdravotně postiženým a omezeným osobám, apod.
- zvýšená kontrola technického stavu vozidel

(Zdroj: Bc. Janderka, OOPČR Hanušovice, 29. 9. 2015)

Hodnocení situace ve městě Hanušovice z pohledu Městské policie Hanušovice

Zastupitelstvo města Hanušovice zřídilo Městskou policii Hanušovice, dále jen „MPH“ na základě obecně závazné vyhlášky č. 1/2014 v souladu s ust. §1, odst. 1, zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOP“) a ust. §10, písm. d, a ust. § 84, odst. 2, písm. h, zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. Datum zahájení činnosti a působení MPH, bylo určeno na 1. července 2014. Plněním některých úkolů při řízení MPH je pověřen vedoucí strážník MPH. Od 1. září 2014 je MPH v plném složení a to v počtu dvou. Působnost MPH je vymezena hranicí katastru města Hanušovice včetně jeho místních částí, kterými jsou obce Hynčice nad Moravou, Potůčník, Vysoké Žibřidovice a Žleb.

MPH zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti města Hanušovice a plní i další úkoly, které jí ukládá ZOP nebo zvláštní zákon, či na požádání

správnými orgány města a Městského úřadu Hanušovice. Dle ZOP patří mezi úkoly MPH zejména:

- přispívat k ochraně a bezpečnosti osob a majetku;
- dohlížet nad dodržováním pravidel občanského soužití;
- dohlížet na dodržování obecně závazných vyhlášek (dále jen „OZV“) a nařízení města Hanušovice;
- podílet se v rozsahu stanoveném zákony na dohledu nad bezpečností a plynulostí provozu na pozemních komunikacích;
- podílet se na dodržování právních předpisů o ochraně veřejného pořádku a v rozsahu svých povinností a oprávnění stanovených zákony, a následně činit opatření k jeho obnovení;
- podílet se na prevenci kriminality v Hanušovicích;
- provádět dohled nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích v Hanušovicích;
- odhalovat přestupky a jiné správní delikty, jejichž projednávání je v působnosti města Hanušovice;
- poskytovat za účelem zpracování statistických údajů Ministerstvu vnitra na požádání údaje o Městské policii Hanušovice.

Mezi další úkoly podle zvláštních právních předpisů patří např. dle ust. § 19, odst. 1, zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, doručování písemností pro správní orgány a jiné orgány.

Výsledky činnosti za rok 2014

Činnost strážníků MPH lze vyhodnotit za období od jejich vzniku, tj. od 1. 7. 2014 a dále.

Přestupky v oblasti dopravy

Počet řešení domluvou: **4**

Počet řešení v blokovém řízení: **0**

Počet řešení oznámením o přestupku: **0**

Do dopravní oblasti spadají všechny přestupky spáchané při provozu na pozemních komunikacích, které jsou řešeny dle zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 13/1997, o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů a dalších zákonů.

Přestupky v oblasti veřejného pořádku

Počet řešení domluvou: **16**

Počet řešení v blokovém řízení: **0**

Počet řešení oznámením o přestupku: **2**

Jelikož hlavní úlohou MPH je dle ZOP zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku v rámci působnosti obce, je této problematice věnována speciální pozornost. Prohřešky spadající do veřejného pořádku jsou uvedeny v zákoně č. 200/1991 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, přímo v § 47, odst. 1, přestupku se dopustí ten, kdo:

- neuposlechne výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci,
- poruší noční klid,
- vzbudí veřejné pohoršení,
- znečistí veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení anebo zanedbá povinnost úklidu veřejného prostranství,
- úmyslně zničí, poškodí, znečistí nebo neoprávněně odstraní, zamění, pozmění, zakryje nebo přemístí turistickou značku nebo jiné orientační označení,
- poruší podmínky uložené na ochranu veřejného pořádku při konání veřejných tělovýchovných, sportovních nebo kulturních podniků anebo v místech určených k rekreaci nebo turistice,
- jako návštěvník před zahájením organizovaného sportovního utkání, v jeho průběhu nebo při jeho zakončení má obličej zakrytý způsobem ztěžujícím nebo znemožňujícím jeho identifikaci,

- poškodí nebo neoprávněně zabere veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení,
- neoprávněně založí skládku nebo odkládá odpadky nebo odpady mimo vyhrazená místa.

Ostatní přestupky

Počet řešení domluvou: **24**

Počet řešení v blokovém řízení: **2**

Počet řešení oznámením o přestupku: **0**

Do oblasti ostatních přestupků jsou zahrnuty všechny ostatní přestupky:

- 1) přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi (§30),
- 2) ostatní přestupky proti pořádku ve státní správě a přestupky proti pořádku v územní samosprávě (§46),
- 3) přestupky proti občanskému soužití (§49),
- 4) přestupky proti majetku (§50).

Celkový počet přestupků

Počet řešení domluvou: **44**

Počet řešení v blokovém řízení: **2**

Počet řešení oznámením ostatních přestupků: **2**

Ostatní činnost

Počet předvedení: **3**

Počet zjištěných trestných činů: **0**

Jiná činnost: **23**

Pod položkou jiná činnost spadá zejména předávání nezletilých kuřáků pro projednání na Oddělení sociálně právní ochrany dětí a mládeže MěÚ Šumperk, dále poměrně početnou položkou je doručování písemností pro orgány města a Městského úřadu Hanušovice.

Výsledky činnosti za období od 1. 1. 2015 do 31. 8. 2015

Přestupky v oblasti dopravy

Počet řešení domluvou: **10**

Počet řešení v blokovém řízení: **3**

Počet řešení oznámením o přestupku: **0**

Přestupky v oblasti veřejného pořádku

Počet řešení domluvou: **6**

Počet řešení v blokovém řízení: **0**

Počet řešení oznámením o přestupku: **1**

Ostatní přestupky

Počet řešení domluvou: **71**

Počet řešení v blokovém řízení: **7**

Počet řešení oznámením o přestupku: **1**

Celkový počet přestupků

Počet řešení domluvou: **87**

Počet řešení v blokovém řízení: **10**

Počet řešení oznámením ostatních přestupků: **2**

Ostatní činnost

Počet předvedení: **3**

Počet zjištěných trestných činů: **1**

Jiná činnost: **72**

Problematické lokality ve městě Hanušovice a okolí

Hanušovice jako každé menší město má svá specifika a k nim patří i problémové lokality. Rizikovější místa jsou zejména na **veřejných prostranstvích u dvou místních barů, dále u supermarketu Penny a nádraží Českých drah.**

Jelikož město má zájem tyto problémy řešit, rozhodlo se investovat do Městského kamerového a dohlížecího systému (dále jen „MKDS“), který má na tyto problémové lokality dohlížet a zabránit protiprávnímu jednání a popřípadě může sloužit i jako důkazní materiál.

Ze statistiky MPH vyplývá, že nejproblematictější místem je nádraží Českých drah. To je způsobeno několika faktory. Zejména velkou fluktuací osob, zároveň absencí soukromé ochranky českých drah, která je běžnou praxí ve větších městech, dále je zde krytý vytápěný prostor čekárny, což sebou přináší především kumulaci problémových osob, schází se zde různé party, jsou hluční, často agresivní. Prostranství znečišťují, dochází zde často ke konfliktům mezi občany majority a minority.

Jako problematickou můžeme vnímat také ulici Pražská a Za Moravou, na které se nacházejí tři komerční ubytovny, ve kterých dochází k časté migraci osob směrem dovnitř i ven ubytoven a často se zde osoby střídají tak rychle, že se s nimi nestačí sociální pracovníci města seznámit a zaregistrovat jejich příchod do města včetně zjištění anamnestických údajů pro případnou sociální práci. Ze strany obyvatelstva Hanušovic je fenomén komerčních ubytoven vnímán velmi negativně a zostruje to rozpory mezi stálými obyvateli především rodinných domků na těchto ulicích, migrujících osob a také vedením města, které nemá dostatečné právní, ekonomické ani jiné prostředky, jak tomuto byznysu zabránit. Ulice Pražská se může jevit jako problematická i z hlediska nedodržování pravidel silničního provozu řidiči, problémem je především nedodržování rychlosti v obci, kdy kvalita vozovky, chybějící chodníky a velký pohyb osob po krajnici, činí tuto ulici potencionálně velmi nebezpečnou. Z hlediska bezpečnosti silničního provozu se mohou jevit jako problematické také ulice Hlavní a Jesenická. Viz přiložená měření z radaru instalovaného ve městě Hanušovice, který

sleduje aktuální rychlost při průjezdu komunikací. Tabulky jsou řazeny chronologicky po měsících, ve kterých byla měření započata a vyjadřují počet aut, která projížděla konkrétní rychlostí.

Období: 1. 8. 2015 – 31. 8. 2015, ul. Hlavní								
Překročená rychlost (km/h)	50	55	60	65	70	80	90	100
Počet překročení rychlosti	1803	618	238	83	30	7	1	0

Období: 1. 8. 2015 – 31. 8. 2015, ul. Pražská								
Překročená rychlost (km/h)	50	55	60	65	70	80	90	100
Počet překročení rychlosti	17246	10240	5359	2767	1413	347	86	20

Období: 1. 8. 2015 – 31. 8. 2015, ul. Jesenická								
Překročená rychlost (km/h)	50	55	60	65	70	80	90	100
Počet překročení rychlosti	15169	7635	3552	1649	756	185	42	7

Období od 1. 9. 2015 do 30. 9. 2015

Období: 1. 9. 2015 – 30. 9. 2015, ul. Hlavní								
Překročená rychlost (km/h)	50	55	60	65	70	80	90	100
Počet překročení rychlosti	1900	653	253	89	34	2	0	0

Období: 1. 9. 2015 – 30. 9. 2015, ul. Pražská								
--	--	--	--	--	--	--	--	--

Překročená rychlost (km/h)	50	55	60	65	70	80	90	100
Počet překročení rychlosti	16694	10550	5983	3079	1520	367	97	25

Období: 1. 9. 2015 – 30. 9. 2015, ul. Jesenická								
Překročená rychlost (km/h)	50	55	60	65	70	80	90	100
Počet překročení rychlosti	14282	7643	3808	1749	824	180	43	7

Z těchto statistických údajů je zřejmé časté porušování dopravního značení, bohužel není k dispozici větší množství dat, tento systém byl zaveden s účinností od 21.7.2015. Sběr dat bude probíhat i nadále, aby bylo možné je vyhodnotit i s větším časovým odstupem a stanovit ve spolupráci s PČR opatření k nápravě těchto nedostatků.

Městský kamerový a dohlížecí systém

Již od roku 2011 se město Hanušovice pokoušelo reagovat na vzrůstající kriminalitu realizací projektu MKDS. K realizaci došlo v roce 2014, kdy na sklonku roku byla dokončena první část projektu MKDS. Na území města byla rozmístěna celkem 4 kamerová stanoviště. Tento projekt byl spolufinancován za pomoci Olomouckého kraje. Pracoviště MKDS je umístěno na služebně Městské policie Hanušovice, která sídlí v budově Městského úřadu Hanušovice (Hlavní 92, 788 33 Hanušovice). Návrh a následné umístění kamerových zařízení do rizikových lokalit byl proveden po vyhodnocení Policie České republiky, obvodním oddělením Hanušovice. Byla zohledněna jak statistika nejčastějších míst, kde je páchána různá kriminální činnost, tak aktuální oznámení trestné činnosti a v neposlední řadě na základě analýzy kriminality Městskou policií Hanušovice. Jedná se o zařízení, která umožňují zachytit a zaznamenat potenciální narušení stanovených právních norem. MKDS je v nepřetržitém provozu a je obsluhován odborně vyškolenými strážníky Městské policie Hanušovice. Strážníci mají potřebnou místní znalost a příslušnou odbornou způsobilost pro následné postoupení trestné činnosti dle zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů. Případně mohou i sami okamžitě reagovat na vzniklé situace a zasáhnout.

MKDS má efektivní účinek a přínos zejména v oblasti prevence bezpečnosti osob a majetku, ochrany života a zdraví občanů, odhalování kriminality a narušování veřejného

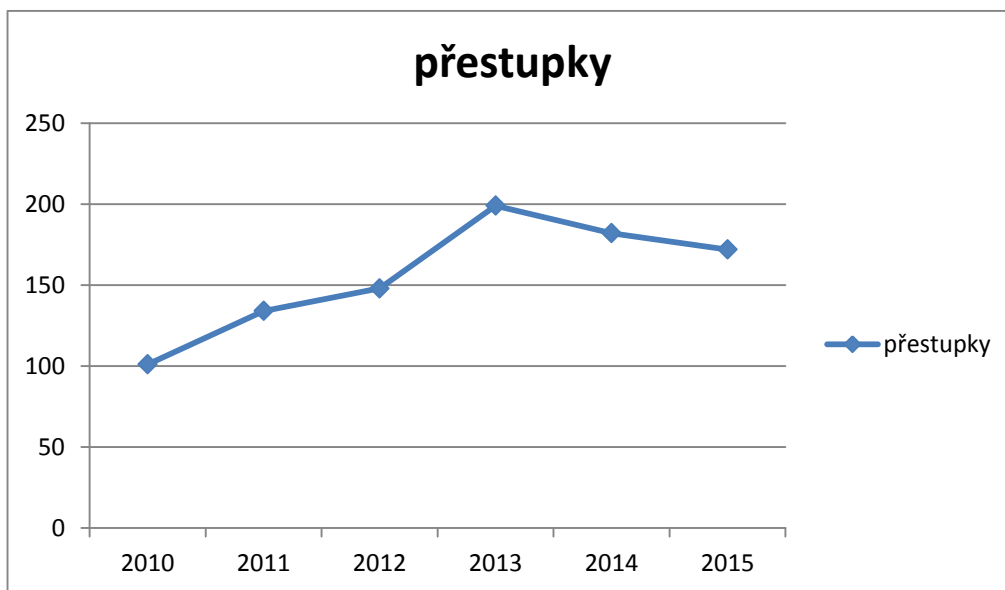
pořádku na nejexponovanějších místech ve městě. Dalším neodmyslitelným přínosem kamerového systému je vytvoření záznamu jako důkazního materiálu, pro trestní nebo přestupková řízení. Přístup k záznamu má pouze Městská policie Hanušovice k účelům její činnosti. Policie České republiky má k tomuto záznamu přístup pouze po předchozí písemné žádosti, týkající se předmětného skutku a pouze v době jeho spáchání.

MKDS je provozován v souladu s ustanovením § 24b, zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů a dalších právních předpisů. Případné podněty na neoprávněné zásahy do soukromí jsou prozkoumány a zpětně vyhodnoceny. Město Hanušovice nadále plánuje rozšíření MKDS. Toto rozšíření má pokrýt zbylá riziková místa a zároveň vykrýt tzv. „slepá místa“, který byla zjištěna po instalaci kamerových bodů.

(Zdroj: Městská policie Hanušovice, 29. 10. 2015)

Přestupková řízení Město Hanušovice- počty přestupků, nejčastější přestupky

Město Hanušovice zřídilo za účelem projednávání přestupků s účinností od 1. 7. 2013 přestupkovou komisi, která je tříčlenná. Počty přestupků v Hanušovicích mají trvale vzrůstající tendenci. V roce 2010 bylo řešeno 101 přestupků, v roce 2011 řešeno 134 přestupků, v roce 2012 148 přestupků, v roce 2013 199 přestupků, v roce 2014 182 a k 31. 10. 2015 prozatím 172 přestupků.

Město Hanušovice, Komise pro projednávání přestupků, Hlavní 92, Hanušovice, 788 33 řeší přestupky proti pořádku ve státní správě a přestupky proti pořádku v územní samosprávě, veřejnému pořádku, občanskému soužití a majetku. Přestupky jsou řešeny dle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

Počty přijatých přestupků 1. 1. 2014 – 30. 6. 2014

V období od 1. 1. 2014 do 30. 6. 2014 přijalo Město Hanušovice od Policie ČR celkem 81 oznámení přestupku. Jednalo se o níže uvedené přestupky:

§ 46 přestupky proti pořádku ve státní správě a pořádku v územní samosprávě	4
§ 47 přestupky proti veřejnému pořádku	2
§ 49 přestupky proti občanskému soužití	63
§ 50 přestupky proti majetku	12

Počty přijatých přestupků 1. 1. 2015 – 30. 6. 2015

V období od 1. 1. 2015 do 30. 6. 2015 přijalo Město Hanušovice od Policie ČR celkem 96 oznámení přestupku. Jednalo se o níže uvedené přestupky:

§ 46 přestupky proti pořádku ve státní správě a pořádku v územní samosprávě	4
§ 47 přestupky proti veřejnému pořádku	9

§ 49 přestupky proti občanskému soužití	65
§ 50 přestupky proti majetku	18

(Zdroj: Mgr. Vinklerová, Město Hanušovice, Komise pro projednávání přestupků, 29. 10. 2015)

Z výše uvedené statistiky vyplývá, že narůstá počet přestupků v občanském soužití. Narůstá napětí mezi obyvateli, občanská nesnášenlivost, hrubost a verbální agrese. Tyto patologické projevy chování lze považovat i za jisté měřítko klimatu v obci. Z vysokého počtu přestupků lze také dovodit, že spokojenost občanů v obci není dostatečná, nepřímě upozorňuje na řadu problémů, které se zde vyskytují a ukazují.

Ze statistik zachycených touto analýzou je patrné, že značnou skupinou páchající protiprávní činnost jsou také děti a mladiství. Současná vysoká dynamičnost společenského života se výrazně promítá do reálných podmínek života dětí a mladistvých. Tito potřebují častý, neformální kontakt se svými vrstevníky - partou. Parta je místem pro uspokojení potřeby odlišnosti, stává se místem tolerujícím sociálně nepřijímané chování a uspokojujícím potřebu sociální akceptace a sounáležitosti. Je známým faktem, že zde častěji dochází k experimentování s drogou. Drogy se tak stávají běžnou součástí života mladé generace, jejich způsobu trávení volného času a relaxace. Rychle narůstající zneužívání nealkoholových drog je populací vnímáno jako značné ohrožení dalšího společenského vývoje. V souvislosti se zneužíváním drog narůstá zločinnost, dopravní nehodovost, zhoršuje se duševní a fyzické zdraví mladé populace, její schopnost reprodukce a rozvoje. Snahou je se s tímto zhoubným problémem skutečně vypořádat, a to vyplněním volnočasových aktivit dětí a mládeže pozitivním způsobem.

Volnočasové aktivity, které budou nabídnuty, může mladá generace přijmout jako nový životní styl, únik od běžných povinností, jako prostředek proti konzumnímu způsobu a konformní společnosti, povedou k dosažení stabilizace (příp. k dalšímu snížení) kriminality páchané ze strany a mládeže, resp. na mládeži.

SOCIODEMOGRAFICKÁ ANALÝZA

Demografie (*démos* - lid *graféin* - psát, popisovat) je věda, která studuje proces reprodukce lidských populací. Objektem studia demografie tedy jsou lidské populace, předmětem jejího studia je proces demografické reprodukce, tedy přirozený proces obnovy obyvatelstva důsledkem rození a vymírání. Procesy demografické reprodukce jsou úmrtnost (též mortalita), nemocnost, porodnost (též natalita), potratovost, sňatečnost a rozvodovost. Tyto procesy jsou také v centru demografického zájmu. (Zdroj: Wikipedia) Součástí této analýzy je srovnání základních demografických údajů a stanovení jejich trendů do budoucna, tak aby se stali vhodným nástrojem pro stanovení základních cílů a opatření v procesu prevence kriminality ve městě Hanušovice.

Obecná charakteristika města Hanušovice z hlediska statistických dat je následující:

Obecná charakteristika

	31. 12. 2014
Katastrální plocha (ha)	3682,56
Počet katastrů	5
Počet částí obce	5
Nadmořská výška (m nad mořem)	400
První písemná zpráva (rok)	1325

Kód: PU-MOSZV-OBCHAR

Zdroj: ČSU, veřejná databáze

HANUŠOVICE

Typ úřadu	Městský úřad
Kód obce	535532
Okres	Šumperk
SO ORP	Šumperk
SO POÚ	Hanušovice

Finanční úřad	Šumperk
Stavební úřad	Hanušovice
Matrika	Hanušovice

První písemná zpráva	1325
Nadmořská výška (m n. m.)	400
Počet katastrálních území	5
Počet částí obce	5
Počet ZSJ	5
Počet ÚTJ	5

Výměry (ha) k 31. 12. 2013 ^{*)}	
Katastrální výměra	3 682,0
v tom:	
zemědělská půda	1 733,3
orná půda	569,4
zahrady	38,4
nezemědělská půda	1 948,7
lesní plochy	1 577,4
zastavěné plochy	38,7

^{*)} zdroj dat: Český úřad zeměměřický a katastrální

Sčítání lidu, domů a bytů k 26. 3. 2011		
	celkem	ženy
Počet obyvatel	3 253	1 658
v tom ve věku:		
0–14 let	487	243
15–64 let	2 288	1 137
65 a více let	468	275
Ekonomicky aktivní	1 512	683
zaměstnaní	1 254	550
pracující důchodci	30	15
ženy na MD	25	25
nezaměstnaní	258	133
Ekonomicky neaktivní	1 576	908
Vyjiždějící celkem	781	377
do zaměstnání	535	257
do škol	246	120
Domy celkem	546	
rodinné domy	405	
bytové domy	120	
Obydlené byty celkem	1 265	
z toho v rodinných domech	420	

Stav k 31. 12. 2013		
Počet obyvatel	3 290	1 663
z toho do 14 let	476	238

Vybavenost obce	
Kanalizace (ČOV)	Ano
Veřejný vodovod	Ano
Plynofikace	Ano
Pošta	Ano
Veřejná knihovna	Ano
Zdravotnické zařízení	Ano
Lékárna	Ano
Mateřská škola	Ano
Základní škola	Ano
Dostupnost sídla kraje (km)	73,0
Dostupnost sídla okresu	17,0

Adresa a kontaktní údaje	
Městský úřad Hanušovice	
Hlavní 92	
788 33 Hanušovice	
IČO: 302546	
Datová schránka: 9wwwbeey	
Telefon: +420 583 231 284	
Fax: +420 583 231 365	
E-mail: podatelna@mu-hanusovice.cz	
Web: www.hanusovice.info	

Starosta obce	
Ivana Vokurková	

Zdroj: Český úřad zeměměřický a katastrální, veřejná databáze

Obyvatelstvo

V úvodu jsou vloženy statistické údaje týkající se celého ORP Šumperk, jehož je město Hanušovice součástí.

Vybrané ukazatele za okres Šumperk

Údaje roku 2014 jsou postupně aktualizovány

	Měřicí jednotka	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007 ³⁾	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Rozloha ¹⁾	km ²	1 316	1 316	1 316	1 316	1 316	1 316	1 316	1 313	1 313	1 313	1 313	1 313	1 313	1 313	1 313
Počet obcí ¹⁾		78	78	78	78	78	78	78	77	77	77	78	78	78	78	78
z toho měst		8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
Počet částí obcí ¹⁾		163	163	162	163	163	163	163	162	162	162	162	162	162	162	162
Počet obyvatel ¹⁾	osoby	²⁾ 126 598	126 292	125 924	125 794	125 268	124 966	124 810	124 475	124 513	124 405	124 246	⁴⁾ 123 558	123 145	122 735	122 252
ženy		²⁾ 64 396	64 260	64 071	63 994	63 711	63 506	63 423	63 222	63 255	63 228	63 167	⁴⁾ 62 844	62 620	62 450	62 167
Obyvatelé ve věku ¹⁾																
0 - 14 let	%	17,1	16,7	16,4	16,0	15,6	15,1	14,7	14,6	14,4	14,3	14,4	14,5	14,6	14,6	14,8
15 - 64 let	%	70,0	70,2	70,5	70,8	71,0	71,1	71,1	71,0	70,8	70,5	70,1	69,3	68,5	67,7	66,9
65 a více let	%	12,9	13,0	13,1	13,2	13,4	13,8	14,2	14,4	14,8	15,2	15,5	16,2	16,9	17,6	18,4
Průměrný věk obyvatel ¹⁾	roky	37,9	38,3	38,6	38,9	39,3	39,6	39,9	40,1	40,4	40,7	40,9	41,3	41,5	41,8	42,1
muži		36,4	36,7	37,1	37,3	37,7	38,0	38,4	38,6	38,9	39,2	39,4	39,8	40,0	40,3	40,6
ženy		39,4	39,7	40,1	40,4	40,7	41,1	41,4	41,6	41,9	42,1	42,4	42,7	43,0	43,3	43,6
Živé narození	osoby	1 150	1 130	1 127	1 151	1 152	1 186	1 228	1 347	1 363	1 369	1 313	1 099	1 166	1 185	1 157
Zemřelí	osoby	1 267	1 200	1 262	1 281	1 221	1 223	1 227	1 302	1 168	1 238	1 320	1 267	1 324	1 377	1 231
Přistěhovalí	osoby	757	756	800	1 038	837	855	1 043	1 096	871	792	911	910	812	869	837
Vystěhovalí	osoby	808	992	1 033	1 038	1 294	1 120	1 200	1 261	1 028	1 031	1 063	1 069	1 067	1 087	1 246
Sňatky		573	525	557	512	551	559	620	586	606	522	487	503	493	529	524
Rozvody		335	341	357	340	385	371	357	327	309	291	318	335	297	333	263
Na 1 000 obyvatel:																
přirozený přírůstek	‰	-0,9	-0,6	-1,1	-1,0	-0,5	-0,3	0,0	0,4	1,6	1,1	-0,1	-1,4	-1,3	-1,6	-0,6
přírůstek stěhováním	‰	-0,4	-1,9	-1,8	0,0	-3,6	-2,1	-1,3	-1,3	-1,3	-1,9	-1,2	-1,3	-2,1	-1,8	-3,3
celkový přírůstek	‰	-1,3	-2,4	-2,9	-1,0	-4,2	-2,4	-1,2	-1,0	0,3	-0,9	-1,3	-2,6	-3,4	-3,3	-3,9
Pracovní síla (MPSV)	osoby	63 935	60 149	59 649	63 443	62 126	63 099	60 148	59 727	61 123	61 310	63 308	59 992	64 812	.	.
Uchazeči o zaměstnání ¹⁾	osoby	7 202	7 705	7 819	7 933	8 285	7 986	6 723	5 253	5 298	9 208	8 722	8 015	8 458	8 904	7 557
dosažitelní		.	.	7 553	7 736	7 844	7 546	6 229	4 865	4 949	8 951	8 511	7 820	8 307	8 700	7 388
ženy		3 686	3 856	4 011	4 079	4 282	4 289	3 751	2 879	2 755	4 205	4 046	3 859	4 015	4 089	3 549
se zdravotním postižením		824	853	852	982	1 114	1 158	1 140	1 025	974	1 153	1 235	1 039	986	990	934
Míra registr. nezaměstnanosti ¹⁾																
původní metodika	%	11,26	12,81	13,11	12,50	13,34	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
nová metodika	%	.	.	.	.	12,63	11,96	10,36	8,15	8,10	14,60	13,44	13,04	12,82	.	.
Podíl nezaměstnaných osob (na obyvatelstvu ve věku 15–64 let) ¹⁾	%	.	.	.	.	.	8,49	7,01	5,50	5,62	10,21	9,77	9,13	9,77	10,45	9,02

Vybrané ukazatele za okres Šumperk

Údaje roku 2014 jsou postupně aktualizovány

	Měsíční jednotka	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007 ³⁾	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Volná pracovní místa (VPM) ¹⁾		688	403	324	311	296	347	659	968	703	241	391	252	217	218	580
Dosažitelní uchazeči na 1 VPM ¹⁾		.	.	23,3	24,9	26,5	21,7	9,5	5,0	7,0	37,1	21,8	31,0	38,3	39,9	12,7
Počet registrovaných subjektů ¹⁾		20 163	21 032	24 327	25 017	25 101	24 409	24 563	24 746	25 191	24 964	25 590	25 890	24 094	⁶⁾ 24 071	24 017
z toho fyzické osoby		17 727	18 372	21 543	21 956	21 950	21 097	21 206	21 246	21 509	21 131	21 544	21 796	19 937	⁶⁾ 19 883	19 719
Zahájené byty		304	283	306	394	449	230	358	305	318	280	192	214	158	305	129
Dokončené byty		192	105	168	147	249	179	114	232	148	214	213	110	175	133	134
Děti v mateřských školách	osoby	3 881	3 798	3 780	3 818	3 771	.	3 572	3 627	3 781	3 886	4 004	4 266	4 404	4 424	4 360
Žáci základních škol	osoby	14 659	14 233	13 794	13 299	12 747	.	11 320	10 902	10 439	10 106	9 928	9 831	9 913	9 989	10 254
Lékaři na 1 000 obyvatel	osoby	2,9	2,9	3,0	2,9	2,8	2,8	2,9	2,9	2,9	2,8	2,9	3,0	3,1	3,1	3,2
Průměrná pracovní neschopnost	%	8,187	8,634	9,094	9,464	7,669	8,219	7,948	7,834	7,333	6,009	5,220	4,961	5,155	5,456	5,166
Příjemci důchodů celkem	osoby	31 147	31 516	31 415	31 576	32 083	32 338	32 957	33 458	34 242	34 832	35 092	35 665	35 526	35 342	35 558
z toho starobních		16 604	16 777	16 515	16 533	16 821	16 935	17 394	17 847	18 411	18 931	20 373	21 348	21 306	21 260	21 529
Průměrný měsíční důchod	Kč	6 038	6 533	6 539	6 758	6 916	7 347	7 767	8 293	9 137	9 494	9 565	9 974	10 160	10 320	10 399
starobní		6 087	6 575	6 585	6 805	6 972	7 414	7 832	8 361	9 223	9 603	9 673	10 088	10 302	10 483	10 589
Zjištěné trestné činy		2 355	2 142	2 232	2 228	2 073	2 276	2 361	2 446	2 450	2 151	2 206	2 270	2 276	2 318	2 320
Dopravní nehody celkem ⁵⁾		1 586	1 419	1 452	1 542	1 722	1 627	1 496	1 440	1 298	724	624	716	733	784	754
Požáry celkem		176	165	161	216	175	195	183	215	162	176	143	183	187	167	171
Evidovaná vozidla (k 31. 12.)		57 839	58 962	60 058	61 213	62 654	64 850	67 556	71 154	74 277	74 437	75 716	77 053	.	.	.
osobní automobily		33 163	33 949	34 705	35 831	36 996	38 645	40 369	42 560	44 385	44 352	45 002	45 807	.	.	.
nákladní automobily		2 650	2 780	2 945	3 046	3 301	3 528	3 882	4 357	4 826	4 842	4 939	4 989	.	.	.
autobusy		81	85	113	98	92	90	89	87	88	92	87	83	.	.	.

¹⁾ stav k 31. 12.

²⁾ počet obyvatel k 1. 1. 2001 (s promítnutím výsledků SLDB 2001)

³⁾ od roku 2007 bez obce Lipinka - přesun do okresu Olomouc

⁴⁾ počet obyvatel byl navázán na výsledky SLDB 2011 a není srovnatelný s předchozími roky

⁵⁾ od roku 2009 změna pravidel v hlášení dopravních nehod Policií ČR

⁶⁾ vlivem zpřesnění dat podle Registru osob (ROS) nejsou údaje od roku 2013 plně srovnatelné s předchozími roky

Zdroj: ČSÚ, veřejná databáze

Nejlidnatější obcí v rámci POÚ jsou Hanušovice, ve kterých k 31. 12. 2014 žilo 3251 obyvatel. V dalších dvou obcích Staré Město a Jindřichov žije mezi 1 až 3 tisíci obyvatel. Méně než 600 obyvatel pak žije ještě v dalších pěti obcích (Malá Morava, Kopřivná, Branná, Šléglov a Vikantice).

Stav obyvatel

Období: 31. 12. 2014

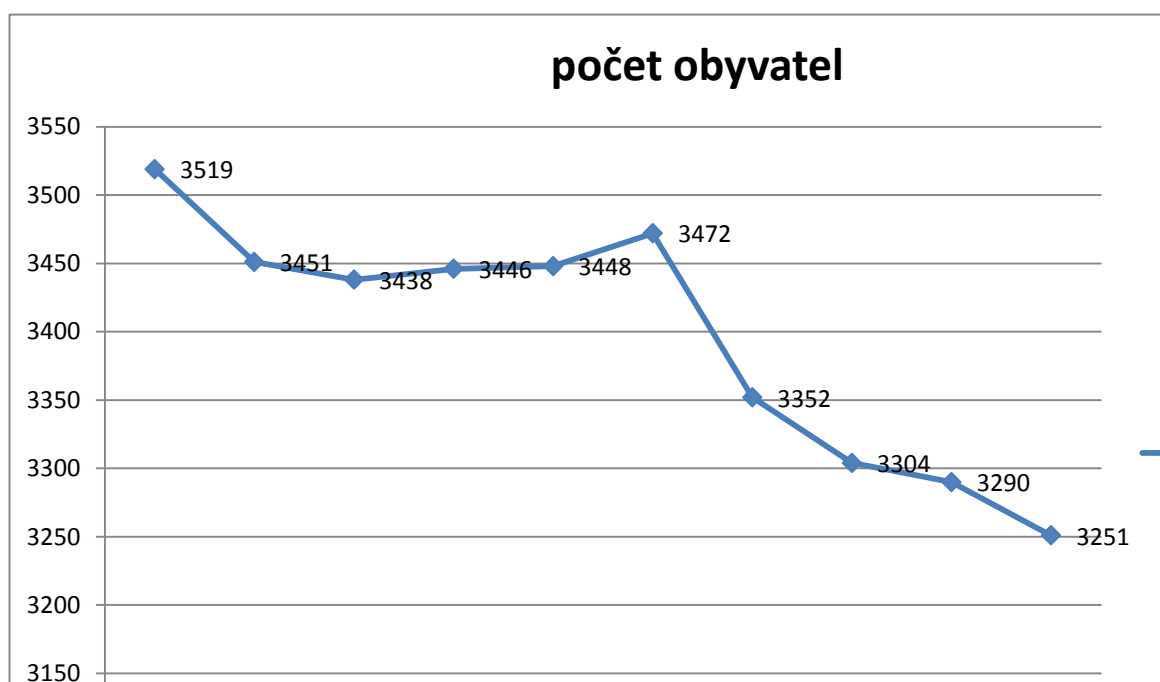
		Celkem	Muži	Ženy
Počet obyvatel		3 251	1 607	1 644
v tom ve věku (let)	0-14	463	239	224
	15-64	2 217	1 126	1 091
	65 a více	571	242	329
Průměrný věk (let)		41,9	.	.

Kód: PU-MOSZV-DEMSTAV

Zdroj: ČSÚ, veřejná databáze

Ve městě Hanušovic, stejně jako v mnoha dalších okolních obcích, neustále klesá počet obyvatel. Od počátku 90. let minulého století dochází ke stárnutí populace a v posledních letech z demografického hlediska dochází ke změnám ve věkové skladbě obyvatelstva, střední délka života se prodlužuje. Skladbu obyvatel v obci ovlivňuje i jejich migrace, způsobena ať již nedostatkem vhodných pracovních míst nebo nemožností získání přiměřeného bydlení. Pokud se podíváme na statistická data za posledních deset let, nejvyšší počet obyvatel Hanušovic byl zaznamenán v letech 209,2010 a 2011. Je to dáno také faktem, že rodily ženy silných populačních ročníků ze 70. let 20. století. Následující graf sleduje pokles obyvatel Hanušovic.

Počet obyvatel se od roku 2005 vyvíjel takto: V roce 2005 bylo v obci přihlášeno 3519 obyvatel, v roce 2006 pak 3451, v roce 2007 to bylo 3438, v roce 2008 3446, v roce 2009 celkem 3448, v roce 2010 3472, což byl nejvyšší počet obyvatel za posledních 10 let. Dále byl již trend sestupný, v roce 2011 bylo evidováno 3352 obyvatel, v roce 2012 3304, v roce 2013 už 3290 obyvatel a v roce 2014 jen 3251 obyvatel.

Postupně se bude zvyšovat počet obyvatel starších 65 let jak v obci Hanušovice, tak v celém ORP Šumperk, tak i v celém Olomouckém kraji, kde se jejich počet ze současných 97 tisíc zvýší během 50 let na 200 tisíc. V celé populaci kraje bude podíl seniorů tvořit více než jednu třetinu (36,4 %), zatímco v současnosti zaujímá 15,1 %. Podíl dětské složky v populaci bude v příštích několika letech ještě stoupat díky většímu počtu narozených dětí v předchozích letech. Počet dětí ve věku 0 až 14 let se ze současných téměř 91 tisíc zvýší v roce 2020 na 98 tisíc, později bude postupně klesat až na necelých 64 tisíc v roce 2065. K 1. 1. 2009 činil podíl dětí na celkovém počtu obyvatel 14,1 %, podle předpokladu v roce 2020 dosáhne 15,3 %, v pozdějších letech se bude díky klesajícímu počtu obyvatel udržovat v úrovni 12 až 13 %. Počet obyvatel ve věku od 15 do 64 let bude rok od roku klesat. Podíl této věkové skupiny podle uvažované projekce klesne ze 70,7 % na 52,3 %. Stárnutí obyvatelstva kraje se projeví i v růstu hodnot průměrného věku, který ze 40,5 roku vzroste až na 51 let na horizontu projekce v kraji. (Zdroj: Projekce obyvatelstva v Olomouckém kraji do roku 2065; www.czso.cz). Růst podílu seniorů v celkové populaci obyvatelstva obce je zásadním faktorem, na který by měl být kladen důraz při stanovování cílů a následně opatření, která povedou k naplnění jejich cílů. Seniori budou v budoucnosti tvořit výraznou cílovou skupinu jak z hlediska sociálních služeb, tak z hlediska potencionálních obětí protiprávního jednání, na kterou se zaměřit, tak, aby sociální služby byly dostupné v dostatečné kapacitě a zaměření.

Dalšími základními demografickými údaji jsou také sňatkovost, rozvodovost, potratovost. Potratovost není z hlediska prevence kriminality významná, proto není v údajích uváděná.

Pohyb obyvatel

Období: 2014

	Celkem	Muži	Ženy
Živě narození	29	18	11
Zemřelí	26	.	.
Přirozený přírůstek	3	5	-2
Přistěhovalí	56	20	36
Vystěhovalí	98	45	53
Přírůstek stěhováním	-42	-25	-17
Celkový přírůstek	-39	-20	-19
Sňatky	17	.	.
Rozvody	8	.	.

Kód: PU-MOSZV-DEMPHYB/3

Zdroj: ČSÚ, veřejná databáze

Obecně sňatkovost dlouhodobě v ČR klesá, dle statistických údajů ČSÚ připadalo v roce 2014 na 1000 obyvatel Olomouckého kraje celkem 4,3 uzavřených sňatků. Obecným trendem ve společnosti je odkládání uzavření manželství na pozdější věk, trendem dnešní doby je také žít pouze v druhovském poměru, aniž by k uzavření sňatku vůbec došlo. Prodlužuje se také věk, kdy ženy přivádějí na svět své první dítě. V roce 2014 se narodilo v ČR celkem 110 252 dětí, z toho 392 mrtvě (mrtvorozenost - počet mrtvě narozených dětí připadající na 1 000 celkem narozených - činila 3,6 oproti 3,4 v roce 2013). U 4 767 porodů (4,3 %) se jednalo o dítě čtvrtého a vyššího pořadí; 3 075 dětí (2,8 %) se narodilo ženě ve věku 40 a více let. Největší počet rodiček (38 620; 35 %) byl ve věku 30-34 let. Úhrnná plodnost (počet dětí na jednu ženu v reprodukčním věku) se zvýšil z 1,456 v roce 2013 na 1,528 v roce 2014. Z celkového počtu živě narozených dětí se jich 44 985 narodilo ženě, která byly v okamžiku porodu svobodná (vdaných bylo 58 593 žen). Podíl živě narozených mimo manželství v roce 2014 činil 46,7 %. Nejčastější věk žen při sňatku byl 25 - 29 let, u mužů 30 - 34 let. Z 26 764 rozvodů jich nejvíce bylo u osob ve věku 40-49 let. Průměrný věk při prvním rozvodu byl u mužů

42,2 let, u žen 39,6 let. Zde odkazují na podrobnou Demografickou ročenku Olomouckého kraje vydanou ČSÚ. (3)

Ekonomická aktivita obyvatelstva

V úvodu této části je potřeba vytýčit základní ekonomické ukazatele obyvatelstva, rozložení ekonomických aktivit do různých činností, ale také specifikovat možné zdroje, jak v oblasti kulturní, sociální, zdravotní aj., kterými obec disponuje. Lze se domnívat, že pokud je v obci zajištěna dostupná infrastruktura napříč všemi oblastmi, je obecně spokojenost obyvatelstva s územím, na kterém žijí, vyšší, což se může příznivě odrážet na struktuře obyvatelstva, její migraci a podobných jevech, které jsou pro současný venkov typické.

Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti

Období: 31. 12. 2014

	Registrované podniky	Podniky se zjištěnou aktivitou
Celkem	600	290
A Zemědělství, lesnictví, rybářství	100	57
B - E Průmysl celkem	93	50
F Stavebnictví	88	49
G Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	96	30
H Doprava a skladování	17	10
I Ubytování, stravování a pohostinství	32	15
J Informační a komunikační činnosti	6	5
K Peněžnictví a pojišťovnictví	16	6
L Činnosti v oblasti nemovitostí	41	8
M Profesní, vědecké a technické činnosti	37	23
N Administrativní a podpůrné činnosti	2	.
O Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	2	1
P Vzdělávání	2	1
Q Zdravotní a sociální péče	6	4
R Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	13	5
S Ostatní činnosti	38	23
X nezařazeno	.	.

Zdroj: ČSU, veřejná databáze

Podnikatelské subjekty podle právní formy

Období: 31. 12. 2014

	Registrované podniky	Podniky se zjištěnou aktivitou
Celkem	600	290
Fyzické osoby	492	236
Fyzické osoby podnikající dle živnostenského zákona	434	195
Fyzické osoby podnikající dle jiného než živnostenského zákona	30	15
Zemědělští podnikatelé	13	13
Právníkové osoby	108	54
Obchodní společnosti	31	28
Akciové společnosti	5	5
Družstva	1	1

Kód: PU-MOSZV-ORGP/2

Zdroj: ČSÚ, veřejná databáze

Z výše uvedené tabulky jasně vyplývá, že hospodářská činnost v obci Hanušovice je výrazně postavena na drobných živnostnících, kteří podnikají jako fyzické osoby a k datu 31. 12. 2014 jich bylo registrováno celkem 434. Nejběžnější obory činnosti jsou především zemědělství, lesnictví, obecně průmysl, stavebnictví, ale také velkoobchod, maloobchod či opravy a údržba motorových vozidel. Obchodních společností pak bylo registrováno celkem 108. Tato čísla uvádějí počty živnostníků a firem, které jsou registrovány podle příslušného zákona, ale řada z nich činnost aktivně nevyvíjí, proto reálný počet je mnohem nižší. Viz předchozí tabulka. Jde o velmi výrazný fenomén obce, na který by obec v jakémkoliv strategickém dokumentu měla výhledově reagovat a snažit se podpořit další rozvoj podnikání v obci jako výrazný zdroj ekonomických příjmů obyvatelstva.

V rámci hodnocení ekonomických ukazatelů obyvatelstva je důležité zmínit také průměrnou hrubou mzdu dle jednotlivých oborů činností, tak, jak byla vyhodnocena Českým statistickým úřadem, a která deklaruje kupní sílu obyvatelstva. Viz tabulka výše.

Tab. 05.06 Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnanců v národním hospodářství podle ekonomické činnosti (sekce CZ-NACE)

v Kč, na osoby přepočtené na plně zaměstnané

Ekonomická činnost podle CZ-NACE ¹⁾		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013 ²⁾	2014 ³⁾
Ú h r n e m		18 283	19 447	20 927	22 653	23 425	23 903	24 466	25 100	25 054	25 686
A	Zemědělství, lesnictví a rybářství	13 950	14 802	16 189	17 909	17 766	18 092	18 622	19 436	20 334	21 117
B-E	Průmysl a stavebnictví	17 814	19 010	20 432	22 167	22 740	23 649	24 412	25 216	25 400	26 083
B	Těžba a dobývání	22 419	23 996	25 715	29 300	28 430	30 348	31 570	32 498	31 506	31 409
C	Zpracovatelský průmysl	17 359	18 536	19 961	21 631	22 104	22 998	23 798	24 572	24 854	25 611
D	Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu	26 744	29 351	31 501	35 116	38 632	39 705	40 187	42 487	41 255	41 343
E	Zásobování vodou; činnosti související s odpadními vodami, odpady a sanacemi	17 362	18 571	19 913	21 299	22 084	23 031	23 250	23 731	23 649	24 035
F	Stavebnictví	16 660	17 790	19 193	21 143	22 318	22 379	22 828	22 902	22 316	22 783
G	Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	16 972	17 986	19 649	21 455	21 526	22 076	22 946	23 304	23 174	23 839
H	Doprava a skladování	18 190	19 146	20 582	22 601	22 994	23 005	23 026	23 348	23 386	24 018
I	Ubytování, stravování a pohostinství	10 475	11 407	11 842	12 498	12 366	13 258	13 353	13 313	13 695	14 093
J	Informační a komunikační činnosti	33 902	36 223	38 817	41 870	43 487	43 513	45 761	46 871	46 205	47 364
K	Peněžnictví a pojišťovnictví	36 258	38 687	41 509	44 629	45 861	45 638	47 378	50 425	45 717	48 157
L	Činnosti v oblasti nemovitostí	17 217	18 016	20 205	19 828	20 658	21 089	22 101	21 145	21 221	22 374
M	Profesní, vědecké a technické činnosti	23 727	24 742	26 799	30 364	31 881	31 928	32 441	32 857	32 100	32 480
N	Administrativní a podpůrné činnosti	12 547	13 313	14 126	15 679	15 957	16 225	16 564	17 049	17 139	16 725
O	Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	22 246	23 292	25 042	26 367	26 818	27 077	26 259	26 839	26 971	27 614
P	Vzdělávání	18 762	20 008	21 225	22 233	23 508	23 349	23 505	24 579	24 737	25 295
Q	Zdravotní a sociální péče	17 560	19 024	20 126	21 177	22 921	23 557	24 829	25 251	25 083	25 615
R	Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	16 084	16 904	17 922	18 746	19 771	19 916	19 786	20 555	20 706	20 948
S	Ostatní činnosti	14 654	15 598	17 044	17 093	18 615	18 418	19 319	19 592	19 781	20 016

¹⁾ údaje jsou uvedeny metodou převažující činnosti zpravodajské jednotky podle klasifikace CZ-NACE = mezinárodní klasifikace NACE Rev. 2

²⁾ předběžné údaje

³⁾ předběžné údaje - ze zpracování čtvrtletních výkazů

Zdroj: ČSÚ, veřejná databáze

Nezaměstnanost

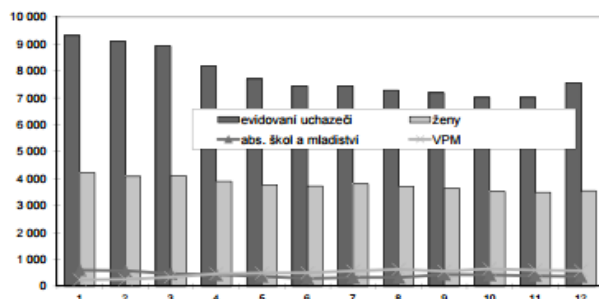
Okres Šumperk leží v dopravně odlehlejší části Olomouckého kraje, nezaměstnanost je velkou měrou ovlivněna existencí špatně dostupných oblastí s minimem pracovních příležitostí. V tomto okrese se důsledky světové hospodářské krize projevily s největší silou. Šumpersko bylo postiženo nejen masovým propouštěním u velkých zaměstnavatelů, ale i krachem významných podniků s dlouholetou tradicí, jejichž případná obnova v budoucnu je v mnoha případech nereálná. Dle Statistické ročenky (4), kterou vydává Úřad práce ČR lze zjistit situaci na trhu práce.

Šumperk

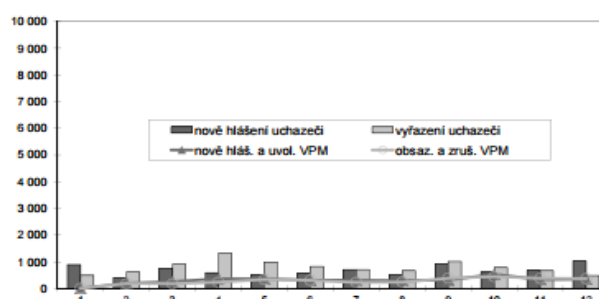
Vývoj na trhu práce v roce 2014

měsíc	evidování uchazečů na konci sled.měs.					počet osob pobírajících podporu	podíl nezaměst. osob v %	nově hlášení uchazečů	vyřazení uchazečů	nově hlášená a uvolněná VPM	obsazená a zrušená VPM	VPM celkem	počet uchazečů na 1 VPM
	celkem	dosažitelní 15-64 let	ženy	abs. škol a mladiství	osoby se ZP								
1	9 305	9 092	4 215	599	969	2 405	10,9	893	492	:	:	239	38,9
2	9 084	8 880	4 084	577	990	2 405	10,7	396	617	198	181	256	35,5
3	8 918	8 688	4 096	467	981	2 145	10,5	748	914	250	172	334	26,7
4	8 179	7 911	3 899	429	948	1 703	9,6	582	1 321	365	232	467	17,5
5	7 704	7 457	3 769	370	949	1 425	9,0	515	990	359	335	491	15,7
6	7 439	7 202	3 726	283	934	1 255	8,7	556	821	311	305	497	15,0
7	7 440	7 206	3 799	322	932	1 336	8,7	705	704	305	229	573	13,0
8	7 283	7 081	3 705	326	929	1 283	8,6	510	667	293	238	628	11,6
9	7 187	6 957	3 639	435	908	1 193	8,5	915	1 011	313	381	560	12,8
10	7 011	6 749	3 518	421	923	1 168	8,2	610	786	523	436	647	10,8
11	7 013	6 752	3 485	389	930	1 219	8,2	671	669	332	376	603	11,6
12	7 557	7 388	3 549	369	934	1 586	9,0	1 026	482	346	369	580	13,0

Evidování uchazečů a volná pracovní místa

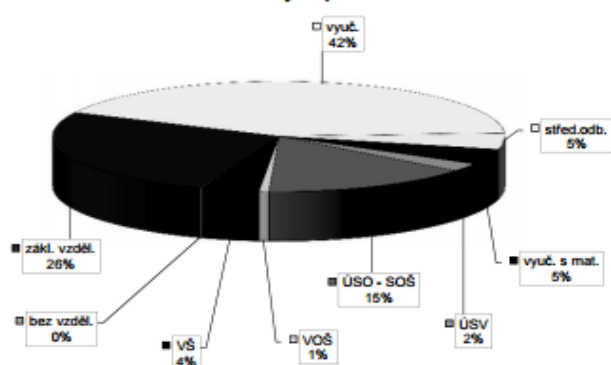
Nově hlášení a vyřazení uchazečů

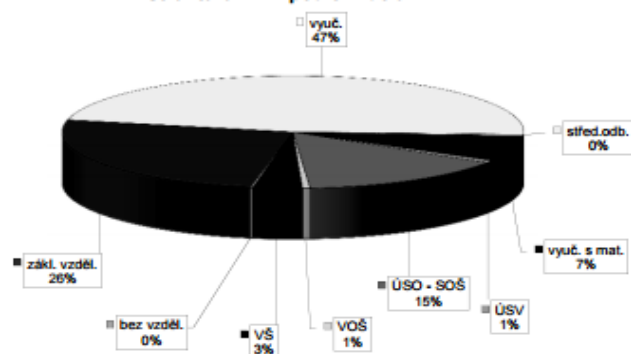
Struktura nezaměstnanosti v roce 2014

stav na konci čtvrtletí	celkový počet evidovan. uchazečů	Věková struktura nezaměstnaných				Délka nezaměstnanosti				
		do 19 let	20 - 34 let	35 - 49 let	nad 50 let	do 3 měsíců	3 - 6 měsíců	6 - 9 měsíců	9 - 12 měsíců	nad 12 měsíců
I.	8 918	220	2 973	3 162	2 563	1 775	1 740	919	534	3 950
II.	7 439	191	2 483	2 579	2 186	1 304	1 016	790	608	3 721
III.	7 187	262	2 386	2 424	2 115	1 590	848	644	494	3 611
IV.	7 557	185	2 388	2 676	2 308	1 955	988	575	464	3 575
stav na konci čtvrtletí	Struktura nezaměstnaných podle vzdělání									
	uchazeči celkem	bez vzděl. + neúpl.zák.vz.	základní vzdělání	vyučení	střední bez maturity	vyučení s maturitou	ÚSV	ÚSO	vyšší odborné	bakal. + VŠ
I.	8 918	10	2 282	3 812	416	412	202	1 349	62	373
II.	7 439	9	2 030	2 951	360	350	190	1 151	55	343
III.	7 187	9	1 942	2 835	326	354	167	1 141	60	353
IV.	7 557	9	1 999	3 167	362	345	178	1 132	52	313
stav na konci čtvrtletí	Struktura volných pracovních míst podle vzdělání									
	VPM celkem	bez vzděl. + neúpl.zák.vz.	základní vzdělání	vyučení	střední bez maturity	vyučení s maturitou	ÚSV	ÚSO	vyšší odborné	bakal. + VŠ
I.	334	0	44	167	2	23	1	68	4	25
II.	497	6	108	244	2	34	2	75	4	22
III.	560	1	128	288	3	35	4	81	1	19
IV.	580	1	148	274	2	43	4	85	3	20

Struktura nezaměstnaných podle vzdělání

Struktura VPM podle vzdělání

Vývoj v oblasti aktivní politiky zaměstnanosti v roce 2014 - Šumperk

měsíc	Veřejně prospěšné práce (VPP) *				Společensky účelná pracovní místa - zřízená u zaměstnavatele (SÚPM) ¹⁾				Společensky účelná pracovní místa - vyhrazená místa (SÚPM) *				SÚPM - Samostatná výděl. činnost (SVČ) *		Chroměné pracovní místa (CHPM) - zřízená				CHPM - SVČ osob se ZP		Příspěvek na provoz CHPM a CHPM - SVČ OZP		CHPM vymezená ²⁾		Příspěvek na zapracování		Příspěvek na přípravu	
	výkonová místa		umístění uchazečů		výkonová místa		umístění uchazečů		výkonová místa		umístění uchazečů		umístění uchazečů		výkonová místa		umístění uchazečů		umístění uchazečů		zaměstnaní, SVČ		vymezená místa		zaměstnaní		osoby SVČ	
	stav na konci sled. měs.	celkem od poč. roku	stav na konci sled. měs.	celkem od poč. roku	stav na konci sled. měs.	celkem od poč. roku	stav na konci sled. měs.	celkem od poč. roku	stav na konci sled. měs.	celkem od poč. roku	stav na konci sled. měs.	celkem od poč. roku	stav na konci sled. měs.	celkem od poč. roku	stav na konci sled. měs.	celkem od poč. roku	stav na konci sled. měs.	celkem od poč. roku	stav na konci sled. měs.	celkem od poč. roku	stav na konci sled. měs.	celkem od poč. roku	stav na konci sled. měs.	celkem od poč. roku	stav na konci sled. měs.	celkem od poč. roku	stav na konci sled. měs.	celkem od poč. roku
1	7	0	7	0	7	0	4	0	89	0	89	0	116	0	21	0	17	0	0	0	1	0	566	4	0	0	0	0
2	7	0	7	0	3	0	3	0	104	28	104	28	103	0	23	9	22	8	0	0	42	42	566	5	0	0	0	0
3	5	1	5	1	3	0	3	0	90	43	90	43	100	2	16	10	23	9	0	0	43	43	569	18	0	0	0	0
4	2	1	2	1	3	0	3	0	66	44	66	44	96	8	16	10	22	9	0	0	42	43	603	22	0	0	0	0
5	1	1	1	1	4	1	4	1	44	44	44	44	102	16	15	10	22	9	0	0	42	43	617	36	0	0	0	0
6	15	15	14	15	4	1	4	1	84	84	84	84	93	23	15	10	22	9	0	0	42	43	618	37	0	0	0	0
7	21	21	20	21	4	1	4	1	118	143	116	143	96	28	15	10	21	9	0	0	42	43	621	40	0	0	0	0
8	21	21	20	22	4	1	4	1	109	151	109	151	99	34	15	10	21	9	0	0	42	43	624	43	0	0	0	0
9	21	21	18	24	4	1	4	1	109	151	109	151	93	38	15	10	22	10	0	0	42	43	628	47	0	0	0	0
10	21	21	18	24	4	1	4	1	109	151	109	151	93	43	15	10	21	10	0	0	42	43	636	56	0	0	0	0
11	16	21	16	26	1	1	1	1	67	151	67	151	94	46	15	10	21	11	0	0	42	43	641	61	0	0	0	0
12	11	21	11	26	1	1	1	1	20	152	20	152	58	53	15	10	21	11	0	0	42	43	651	71	0	0	0	0

měsíc	Projekty ESF - OP LZZ - VPP		Projekty ESF - OP LZZ - SÚPM		Projekty ESF - OP LZZ - CP (RP) *		Zřízení RP "Odborná práce pro mládež do 30 let"		Rehabilitace *		Zvolení rehabilitace *		Aktivizační pracovní příležitost (APP)			
	umístění uchazečů		umístění uchazečů		umístění uchazečů		umístění uchazečů		uchazečů		uchazečů		výkonová místa		umístění uchazečů	
	stav na konci sled. měs.	celkem od poč. roku	stav na konci sled. měs.	celkem od poč. roku	stav na konci sled. měs.	celkem od poč. roku	stav na konci sled. měs.	celkem od poč. roku	stav na konci sled. měs.	celkem od poč. roku	stav na konci sled. měs.	celkem od poč. roku	stav na konci sled. měs.	celkem od poč. roku	stav na konci sled. měs.	celkem od poč. roku
1	37	0	176	0	33	6	11	3	34	3	6	2	-	-	-	-
2	36	3	152	0	39	12	17	9	48	19	14	12	-	-	-	-
3	62	50	178	50	43	16	21	13	100	74	19	28	30	30	5	5
4	238	214	206	128	58	36	34	26	136	162	29	58	48	48	21	21
5	298	298	180	180	66	44	38	31	125	225	28	75	57	57	39	39
6	288	314	207	224	60	54	39	32	96	270	40	100	65	65	44	48
7	291	320	222	239	65	70	40	33	93	305	40	114	65	68	36	57
8	294	324	227	294	65	83	45	38	65	310	37	124	65	68	34	63
9	300	334	218	357	105	96	54	47	78	369	53	144	62	68	16	71
10	286	339	202	397	112	103	59	52	120	450	52	154	60	68	14	77
11	164	345	231	470	120	119	58	56	127	476	62	176	58	68	11	81
12	139	345	287	526	138	142	63	66	41	496	40	188	52	68	10	81

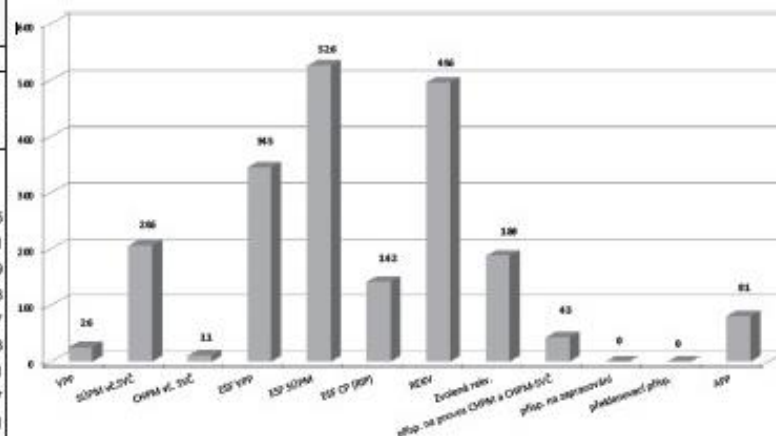
* bez ESF

* nejedná se o nově vytvořená místa, pouze o vymezení místa, kde jsou zaměstnanci OZP, pro které získali příspěvek od ÚP ČR

* vč. regionálního individuálního projektu (RP) "Odborná práce pro mládež do 30 let"

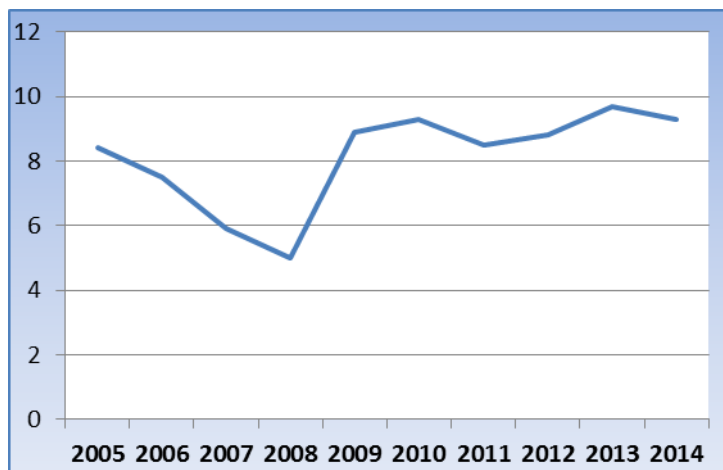
* vč. ESF

Počet osob podpořených v rámci APZ v roce 2014

Průměrný podíl nezaměstnaných osob v letech 2005 - 2014

Okres	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Šumperk	8,4%	7,5%	5,9%	5%	8,9%	9,3%	8,5%	8,8%	9,7%	9,3%

Sociální dávky závislé na výši příjmů

Z pohledu vyplácených dávek státní sociální podpory a dávek pomoci v hmotné nouzi dochází k neustálému nárůstu celkového počtu vyplacených dávek. Zvyšuje se také objem celkové výše vyplacených finančních prostředků.

Ve srovnání s rokem 2012 došlo v roce 2014 k nárůstu dávek závislých na výši příjmu o více než 20 tis. počtu vyplacených dávek (příspěvek na bydlení, přídavek na dítě, sociální příplatek, příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení a mimořádná okamžitá pomoc). Celková výše těchto dávek pak v porovnání s rokem 2012 stoupla v roce 2014 o více než 65 tis. Kč. (6)

Pomoc v hmotné nouzi – správní obvod ORP

Šumperk

		2011	2012	2013	srovnání 2013/2012
Příspěvek na živobytí	počet dávek	9 680	11 588	15 337	3 749
	index na 10 tis. obyv.	1 346,35	1 629,36	2 138,07	509
	výše dávek (v Kč)	30 300 250	44 150 051	57 790 023	13 639 972
Doplatek na bydlení	počet dávek	211	4 538	6 013	1 475
	index na 10 tis. obyv.	29,35	638,08	838,25	200
	výše dávek (v Kč)	739 254	13 776 952	20 310 789	6 533 837
Mimořádná okamžitá pomoc	počet dávek	1 802	1 216	1 099	-117
	index na 10 tis. obyv.	250,63	170,98	153,21	-18
	výše dávek (v Kč)	4 862 812	3 244 275	2 691 388	-552 887

Zdroj: ÚP ČR, Krajská pobočka v Olomouci, Kontaktní pracoviště Šumperk

Dávky SSP – správní obvod ORP Šumperk

		2011	2012	2013	srovnání 2013/2012
Příspěvek na bydlení	počet dávek	10 642	12 179	14 274	2 095
	index na 10 tis. obyv.	1 480,15	1 712,46	1 989,88	277
	výše dávek (v Kč)	25 947 262	32 536 288	41 596 144	9 059 856
Přídavek na dítě	počet dávek	44 302	42 786	42 908	122
	index na 10 tis. obyv.	6 161,78	6 016,03	5 981,63	-34
	výše dávek (v Kč)	26 569 596	25 940 005	26 038 695	98 690
Sociální příplatek	počet dávek	3 257	0	0	0
	index na 10 tis. obyv.	453,00	0	0	0
	výše dávek (v Kč)	6 227 400	0	0	0

Zdroj: ÚP ČR, Krajská pobočka v Olomouci, Kontaktní pracoviště Šumperk

Do korelace musí být dány příjmy obyvatelstva s výdaji, které domácnosti vydávají na uspokojení základních životních potřeb, kam patří především nákup potravin a nápojů, průmyslového zboží, náklady na bydlení a služby s bydlením související, náklady na vzdělávání dětí a oddych. Obecně je známo, že průměrné mzdy podle jednotlivých oborů činností, tak, jak jsou uvedeny v tabulce výše, neodpovídají reálným mzdám na venkově. Mzdy jsou výrazně nižší než je celorepublikový průměr. Náklady na život se však mohou naopak zvyšovat, a to především kvůli horší dopravní obslužnosti, nedostupnosti některých sociálních či zdravotních služeb v místě bydliště, apod. Průměrné výdaje domácností na jednotlivé položky mají v dlouhodobém horizontu vzrůstající tendenci a příjmy nekopírují růst životních nákladů. Tento trend lze předpokládat i v budoucích letech.

Struktura čistých peněžních vydání domácností v České republice (podíl v %)

	Potraviny, nápoje a veřejné stravování	Průmyslové zboží	Služby	Platby a jiné výdaje
1989	33,9	39,7	17,8	8,6
1990	33,0	41,9	17,2	7,9
1991	35,5	37,4	19,5	7,6
1992	33,6	36,3	21,1	9,0
1993	32,5	35,5	22,7	9,3
1994	32,5	35,5	24,0	8,0
1995	31,8	35,5	23,9	8,8
1996	31,1	36,1	24,3	8,5
1997	29,6	34,9	26,3	9,2
1998	29,2	32,3	28,8	9,7
1999	27,0	33,2	29,0	10,8
2000	26,9	33,2	29,6	10,3
2001	26,8	32,6	30,0	10,6
2002	26,1	31,6	31,3	11,0
2003	25,3	32,0	32,0	10,7
2004	25,3	31,9	32,2	10,6
2005	24,4	31,2	32,6	11,8
2006	23,4	30,8	32,5	13,3
2007	22,3	30,0	31,6	16,1
2008	23,3	30,9	33,2	12,6
2009	22,3	29,2	34,0	14,5
2010	22,2	28,8	34,8	14,3
2011	22,0	28,2	35,5	14,3
2012	22,6	27,1	34,3	16,0
2013	23,4	27,3	34,4	14,9
2014	23,5	27,4	33,9	15,3

Zdroj: ČSÚ, veřejná databáze

Při zjišťování příjmové situace je třeba brát v úvahu i příjmy osob, které nejsou ekonomicky aktivní, a které představují výraznou část obyvatelstva obce Hanušovice. Jsou jí především senioři, kteří jsou příjemci různých druhů důchodů a osoby zdravotně postižené, které pobírají důchody invalidní. Tabulka ukazuje vývoj důchodů u mužů i žen podle jednotlivých typů důchodů, tak jak jsou vypláceny Českou správou sociálního zabezpečení.

Z přehledu vyplývá, že částky vyplácených důchodů se kontinuálně od roku 1989 zvyšují. Přesto je obecně známým faktem, že reálná kupní síla důchodců klesá. Stát se prostřednictvím pravidelné valorizace důchodů snaží udržet životní úroveň seniorů na přijatelné hranici. Starobní penze, ale také invalidní nebo pozůstalostní důchody se navyšují podle předem daného vzorce. Ten vychází ze stoprocentního růstu spotřebitelských cen a jedné třetiny růstu reálných mezd. Zvyšování důchodů je plně v kompetenci vlády ČR.

V roce 2015 došlo k mimořádnému zvýšení důchodů, které mělo důchodcům kompenzovat nízkou valorizaci důchodů z předchozích dvou let. Díky tomuto mimořádnému zvýšení důchody vzrostly o 1,8 procenta, průměrný důchod tedy nabyl o 200 korun a zvýšil se z částky 11 076 korun na 11 276 korun.

Růst důchodů v předchozích letech:

	Nárůst základní výměry	Nárůst procentní výměry	Průměrné zvýšení důchodu
od ledna 2011	o 60 Kč na 2230 Kč	o 3,9%	o 371 Kč
od ledna 2012	o 40 Kč na 2270 Kč	o 1,6%	o 174 Kč
od ledna 2013	o 60Kč na 2330 Kč	o 0,9%	o 137 Kč
od ledna 2014	o 10 Kč na 2340 Kč	o 0,4%	o 45 Kč
od ledna 2015	o 60Kč na 2400 Kč	o 1,6%	o 200 Kč

Zdroj: ČSÚ, veřejná databáze

Tabulka níže uvádí postupné zvyšování důchodů v jednotlivých letech podle druhu důchodu

Tab. 13.04 Průměrná měsíční výše důchodů v ČR podle druhu (stav v prosinci příslušného roku)

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR

		1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
		Starobní důchod																									
Celkem		1 639	1 763	2 108	2 283	2 824	3 388	3 797	4 610	5 148	5 576	5 910	6 292	6 808	6 833	7 075	7 270	7 744	8 187	8 747	9 638	10 045	10 123	10 552	10 778	10 970	11 075
muži		.	.	.	.	.	.	.	.	5 689	6 174	6 557	6 988	7 595	7 622	7 902	8 133	8 662	9 157	9 784	10 715	11 175	11 240	11 700	11 948	12 150	12 259
ženy		.	.	.	.	.	.	.	.	4 687	5 087	5 391	5 735	6 196	6 213	6 429	6 600	7 030	7 431	7 938	8 784	9 133	9 189	9 584	9 782	9 955	10 050
		Plný invalidní důchod ³⁾																									
Celkem		1 496	1 603	1 948	2 117	2 683	3 227	3 617	4 461	4 986	5 398	5 731	6 118	6 638	6 666	6 911	7 088	7 537	7 962	8 496	9 337	9 681	9 656	10 005	10 141	10 245	10 262
muži		.	.	.	.	.	.	.	.	5 393	5 835	6 194	6 612	7 173	7 193	7 449	7 628	8 096	8 538	9 094	9 943	10 301	10 142	10 482	10 597	10 676	10 664
ženy		.	.	.	.	.	.	.	.	4 490	4 865	5 164	5 511	5 977	6 016	6 243	6 415	6 840	7 243	7 750	8 588	8 925	9 075	9 435	9 596	9 730	9 784
		Vdovský důchod																									
Celkem		.	.	.	.	.	3 544	3 979	4 806	5 336	5 791	6 164	6 628	7 238	7 266	7 538	7 737	8 216	8 736	9 371	10 251	10 653	10 712	11 179	11 411	11 600	11 705
důchod sólo		1 068	1 197	1 470	1 622	1 954	2 480	2 813	3 500	3 878	4 150	4 342	4 585	4 902	4 863	4 963	5 028	5 291	5 546	5 875	6 577	6 743	6 744	6 989	7 104	7 216	7 250
kombinovaný ¹⁾		.	1 766	2 170	2 481	3 140	3 726	4 163	5 065	5 579	6 042	6 421	6 895	7 523	7 547	7 822	8 015	8 502	9 028	9 671	10 549	10 955	11 002	11 452	11 680	11 864	11 955
		Vdovecký důchod																									
Celkem		.	.	.	.	.	.	.	5 002	5 771	6 371	6 806	7 343	8 039	8 063	8 369	8 604	9 137	9 696	10 390	11 329	11 814	11 909	12 458	12 729	12 965	13 115
důchod sólo		.	.	.	.	.	.	.	2 387	2 804	3 042	3 216	3 379	3 620	3 652	3 770	3 862	4 123	4 358	4 668	5 412	5 580	5 660	5 920	6 076	6 240	6 314
kombinovaný ²⁾		.	.	.	.	.	.	.	5 583	6 212	6 727	7 166	7 711	8 435	8 477	8 810	9 049	9 611	10 195	10 907	11 847	12 348	12 429	12 963	13 236	13 463	13 596
		Siroťský důchod																									
Celkem		.	.	.	.	.	1 338	1 636	2 180	2 546	2 761	2 918	3 077	3 290	3 328	3 440	3 530	3 780	3 999	4 278	4 989	5 145	5 194	5 428	5 544	5 657	5 703
muži		.	.	.	.	.	.	.	.	2 546	2 759	2 915	3 076	3 288	3 327	3 426	3 512	3 761	3 977	4 254	4 960	5 114	5 153	5 414	5 534	5 645	5 693
ženy		.	.	.	.	.	.	.	.	2 546	2 764	2 922	3 080	3 293	3 329	3 452	3 544	3 796	4 016	4 298	5 013	5 169	5 226	5 440	5 554	5 668	5 713

Poznámky:

¹⁾ V letech 1989 až 1993 důchody pouze ze zabezpečení pracovníků (bez družstevních rolníků a samostatně hospodařících)

²⁾ vdovecký důchod v kombinaci s přímým důchodem

³⁾ od roku 2010 invalidní důchod třetího stupně

Zdroj: ČSÚ, veřejná databáze

Zhodnocení demografického vývoje a předpokládaný vývoj

Současná demografická situace v ČR je podobná stavu ve většině evropských zemí – postupně dochází k celkovému stárnutí populace, tj. snižuje se podíl nejmladších věkových skupin na celkové skladbě populace a roste podíl populačně silných poválečných ročníků v důchodovém věku. Příčinou je především klesající porodnost a rostoucí počet seniorů v důsledku prodlužování střední délky života populace. Odchod silných ročníků ze 70. let minulého století do důchodu bude znamenat zátěž pro zdravotní péči, systém sociálních služeb a důchodový systém, projeví se i změnami na trhu práce. Je proto nezbytné zefektivnit systémy podpory celoživotního učení a klást větší důraz na funkční zdravotně-sociální služby, např. dlouhodobou péči. Struktura českých domácností odráží popsany demografický vývoj. Z dlouhodobého hlediska se velikost domácností zmenšuje. Typické jsou menší domácnosti s nižším počtem dětí, málo obvyklé je vícegenerační bydlení. V současnosti žije v ČR 10 538 275 obyvatel. Organisation for Economic Co-operation and Development (dále jen OECD) odhadují celkový počet obyvatel v ČR v roce 2020 na cca 10,8mil., z toho mužů cca 5,3mil. a žen 5,5mil. Nad hranici 65 let by mělo být odhadem OECD 2,2mil., což je cca 20,4% z celkové populace. (Zdroj: OECD, 2010)

V oblasti bydlení došlo v posledních letech k dramatickým změnám, které se výrazně promítly do života občanů. V důsledku privatizace bytového fondu či cíleným zbavováním se obecních bytů došlo ke snížení počtu nájemních bytů, přičemž vlastnické bydlení je pro mnohé nízkopříjmové skupiny či skupiny s nestabilním příjmem nedostupné nebo výrazně zátěžové. Mezi nejohroženější skupiny patří dle analytické části Koncepce bydlení ČR do roku 2020 rodiny seniorů jednotlivců nad 65 let a domácnosti s jedním dospělým s dětmi, či domácnosti s dlouhodobě nezaměstnaným. Přístup k bydlení je zatížen diskriminací, ať již na základě etnické příslušnosti či ekonomického či sociálního statusu. Obecným problémem se zde jeví možnost přímého ovlivnění obcí ze strany státu, neboť budování a rozvoj nájemního bydlení patří do samostatného působnosti obce. Možnosti státní moci jsou pak málo účinné a nedostatečné a obce nemají zájem budovat bydlení pro osoby ohrožené chudobou či již sociálně vyloučené. Kromě uvedených nástrojů pak v řadě obcí chybí adekvátní terénní

či ambulantní sociální služby, které by s ohroženými jedinci či skupinami pracovali a snažili se udržet či získat odpovídající bydlení.

Charakteristiky sociálně vyloučených lokalit Hanušovicka

Vymezení základních pojmů:

- **sociální vyloučení** – je proces, během kterého jsou jednotlivci či celé skupiny osob, vytěsněny na okraj společnosti a je jim omezen či ztížen přístup ke zdrojům a příležitostem, které jsou dostupné pro ostatní členy dané společnosti. Mezi tyto zdroje můžeme počítat především zaměstnání, bydlení, zdravotní péče a vzdělání, sociální služby, apod. Zásadním negativním rysem procesu soc. vyloučení je narušení společenské soudržnosti. Absolutní formou sociálního vyloučení může představovat bezdomovectví. Opakem procesu sociálního vyloučení je pak proces sociálního začleňování. Zákon o sociálních službách č. 108/2006 Sb. ve znění pozdějších předpisů, tento jev charakterizuje jako proces, který zajišťuje, že osoby soc. vyloučené nebo ohrožené soc. vyloučením dosáhnou příležitostí a možností, které jim plně pomáhají zapojit se do ekonomického, sociálního a kulturního života společnosti a žít způsobem, který je v dané společnosti považován za běžný. K obecným cílům sociálního začleňování tak patří:
 - prevence rizika sociálního vyloučení
 - pomoc nejvíce zranitelným
 - mobilizace všech relevantních aktérů
 - zajištění možnosti zaměstnání a rovného přístupu ke všem zdrojům dané společnosti.

U osob soc. vyloučených se často shledáváme s kumulací znevýhodnění, tj. osoba je zatížena řadou sociálních problémů, např. ztráta bydlení, dluhová past, nezaměstnanost apod.

- a) **chudoba** – je stav, kdy příjmy a zdroje jedince či skupiny jsou do té míry nedostatečné, že jim neumožňují dosáhnout životní úrovně, která je považována ve společnosti za přijatelnou. Z důvodu své chudoby mohou pociťovat četné nevýhody způsobené nezaměstnaností, nízkým příjmem, nevyhovujícím bydlením, nedostatečnou zdravotní péčí a považovat je za překážky v účasti na plnohodnotném životě. V současné době se často setkáváme s pojmem „Kultura

chudoby“, kdy chudoba je chápána jako jedna z trvalých charakteristik určitých skupin (soc. vyloučené skupiny osoby nevyjímaje), kteří žijí pod hranicí chudoby. Z nedostatku finančních a jiných zdrojů vzniká nutnost lidí adaptovat se na situační podmínky, chudoba vytváří specifické strategie „přežití“, hodnoty i vzorce chování. Zvláště nebezpečné je především přenášení těchto vzorců chování v rodině při procesu socializace dětí, tzv. „mezigenerační přenos“, kdy tyto strategie přežití jsou předávány z rodičů na děti, jsou v této kultuře podporovány a přijímány jako žádoucí.

Sociálně vyloučené lokality Hanušovicka vznikají především za podpory podnikatelů, kteří odkoupili nemovitosti, často v poměrně špatném technickém stavu, a kteří nabízejí podnájem sociálně slabým jedincům či rodinám. Již zmiňovaný oboustranně výhodný „byznys“ pak napomáhá tomu, že do „osvědčených“ lokalit se stěhují další občané bez vazby k místu. Další častý způsob vzniku lokalit souvisí s tím, že rodina (nejčastěji kvůli exekuci) přichází o dům, který vlastní, a nastěhuje se k příbuzným – nebo tam, kde je momentálně nějaké bydlení k dispozici. Při vysokém počtu obyvatel pak dům rychle chátrá, jelikož je ekonomická situace rodin špatná, zůstává bez údržby. Exekuce na domy jsou uvalené především díky dluhům. Obyvatelé lokalit mají nejčastěji nejvyšší vzdělání základní a s tím se pojí i finanční ngramotnost. V těchto případech je jen otázkou času, kdy rodiny spadnou do dluhové pasti. Jelikož se jedná o osoby, které jsou bez příjmů, bez jakéhokoliv majetku, dochází u nich také k časté migraci v rámci vyloučených lokalit. Jediným zdrojem jejich příjmů jsou buď dávky pomoci v hmotné nouzi nebo u seniorů různé typy důchodů, které jsou však tak nízké, že neumožňují seniorovi důstojné bydlení. Bohužel mezi obyvateli vyloučených lokalit seniorů přibývá. Problémem se také jeví nárůst negativních nálad jak mezi majoritním obyvatelstvem, tak i mezi obyvateli lokalit.

Nejpotřebnější je působení na děti a mládež, která často stojí za výtržnostmi a zasahují ji sociálně-patologické jevy. Svůj volný čas využívají ke konzumaci drog a alkoholu a následným potyčkám s obyvateli. Zmiňovaná mladá generace, z nichž někteří nedokončili základní školu a nikdy nepracovali, nezná hodnotu peněz. To je ostrým kontrastem ke generaci nejstarší, jež zažila minulý režim a má pracovní návyky. V lokalitách, kde ještě žijí tito nejstarší členové rodiny, bývá situace o poznání klidnější.

V těchto lokalitách existují různé náznaky lichvy, samozřejmě chybí přímé důkazy. Ve velké míře se tu vyskytuje užívání drog, to jak lehkých, tak i a tvrdých a to především u mládeže. Tuto informaci nakonec potvrdili i obyvatelé lokalit a naše pozorování.

Problémová mládež se schází ve větších skupinkách, kdy konzumuje alkohol, projevuje se na veřejnosti vulgárně a agresivně. Vysloužili si označení „kapucáři“. Jak napovídá název, často jsou nerozpoznatelní, neboť se schovávají pod kapucí a anonymizují se. Často pak vulgárně pokřikují na obyvatele majority nebo se nevyhýbají při chůzi na chodníku a vyhledávají konflikty. Místními obyvateli je situace vnímaná emotivně a je vyvíjen tlak na orgány státní správy a policie k řešení této situace.

Vyšší (záměrná) koncentrace osob v riziku sociálního vyloučení, nedostatečné služby, početná mladá populace, střídání obyvatel, drobné incidenty na veřejnosti, to vše samozřejmě přispívá k nedobré místní atmosféře.

Město nemá prostředky, a to jak hmotné, tak i nehmotné k tomu, aby se zasadilo o větší integraci. Situaci tu zhoršují především místní ubytovny, díky kterým je zde vysoká migrace osob. Je patrné, že je zapotřebí větší angažovanosti města, je zapotřebí se této problematice začít vážněji věnovat, přinejmenším by stačilo přenést dobré praxe z jiných míst. Situaci považujeme za alarmující a vážnou. Zde je nutné vyzdvihnout význam terénní sociální práce, která se již v mnoha regionech osvědčila, a také poskytovatele sociálních služeb pro tuto cílovou skupinu. Jejich působení ve vyloučených lokalitách je z hlediska prevence naprosto nezastupitelná.

Pozitivně hodnotíme působení neziskové organizace Společně-Jekhetane o.p.s. Ostrava, pobočka Šumperk, který v rámci terénní sociální práce pracuje s občany romské komunity a vyloučených lokalit. Výhledově je třeba se soustředit na možnosti navázání spolupráce s dalšími neziskovými organizacemi, možnosti hledání finančních zdrojů k posílení terénní práce. Samozřejmostí se zde stává také finanční spoluúčast města při řešení problematiky vyloučených lokalit.

INSTITUCIONÁLNÍ ANALÝZA

Cílem institucionální analýzy je podat přehled o existenci a působnosti institucí působících v oblasti prevence kriminality na území města Hanušovice.

Orgány a instituce města

Město Hanušovice se aktivně zapojilo do procesu komunitního plánování sociálních služeb, aktuální Plán je připraven pro období 2014 – 2017 a určuje základní cíle v oblasti rozvoje sociálních služeb s ohledem na místní specifika, tak, aby služby byly dostupné pro všechny cílové skupiny, aby docházelo k zohledňování potřeb a zájmů obyvatel a především ke zlepšení kvality života v obci. V rámci procesu komunitního plánování byla zřízena

○ Koordinační skupina sociálních služeb a prevence kriminality (KS)

Mgr. Bc. Eva Pospíchalová – předsedkyně KS a koordinátor KPSS na Hanušovicku a prevence kriminality, začleněná do odboru tajemníka MěÚ Hanušovice

František Ambroz, odbor tajemníka MÚ Hanušovice - krizové řízení a ochrana obyvatelstva – člen KS

Mgr. Milena Sedlmayerová, tajemnice MÚ Hanušovice - členka KS

Bohuslav Šula, vedoucí odboru výstavby MÚ Hanušovice – člen KS

Mgr. Radka Vinklerová, odbor tajemníka MěÚ Hanušovice - sociální práce, přestupky – členka KS

Bc. Jaroslav Janderka ,velitel OO Policie ČR Hanušovice – člen KS

Jana Winklerová, metodik školní prevence ZŠ a MŠ Hanušovice – členka KS

Ing. Ondřej Černohous, strážník Městské policie Hanušovice – člen KS

○ **Komunitní plánování sociálních služeb** ve městě Hanušovice – vytváří předpoklady pro optimálně fungující síť sociálních služeb ve městě. Celé znění plánu je zveřejněno na webových stránkách města Hanušovice pod odkazem: <http://www.hanusovice.info/mesto/komunitni-planovani-socialnich-sluzeb/>

○ **Základní škola a Mateřská škola Hanušovice** – realizuje každoročně v rámci přímé preventivní činnosti minimální preventivní program (MPP), témata jsou koncipována tak, aby zapadala do vzdělávacích programů a stala se nedílnou součástí MMP. Škola také organizuje nabídku volnočasových aktivit pro děti formou zájmových kroužků.

- **Městská knihovna Hanušovice** – mezi jejíž základní aktivity patří: půjčování knih, meziknihovní výpůjční služba, pořádání různých besed, soutěží a podobných akcí, které mají úzkou vazbu na ZŠ a MŠ Hanušovice, veřejný internet

Policie České republiky

Hlavním úkolem PČR, KŘP Olomouckého kraje, Územní odbor Šumperk, OO Policie Hanušovice je chránit bezpečnost osob a majetku, zajišťovat veřejný pořádek a preventivně předcházet vzniku trestné činnosti. Při svém preventivním působení spolupracuje policie s dalšími institucemi na společných projektech

Preventivní informační skupina (PIS) – je významnou složkou v oblasti prevence kriminality. Na regionální úrovni pořádá policie řadu besed, přednášek, KPPP – Komplexní primárně preventivní program pro ZŠ a odpovídající ročníky víceletého gymnázia, dny otevřených dveří či soutěží, zejména pro žáky základních škol a studující mládež, ukázky na dnech IZS.

Policie ČR poskytuje analytická data a podklady pro analýzu kriminality v regionu. Zástupce policie působí v Koordinační skupině komunitního plánování sociálních služeb a prevence kriminality města Hanušovice.

Oddělení tisku a prevence PČR Šumperk bylo zařazeno do přednáškové činnosti v rámci minimálního preventivního programu pro žáky ZŠ Hanušovice.

Probační a mediační služba, pracoviště Šumperk

Probační a mediační služba ČR (dále jen PMS) plní úkoly, které vyplývají ze zákona č. 257/2000 Sb. o Probační a mediační službě ve znění pozdějších předpisů. Činnost PMS:

- zajišťování výkonu alternativních trestů, příprava podmínek pro jejich uložení a následné zajištění výkonu trestů prováděných na svobodě, tj. obecně prospěšných prací, dohledu probačního úředníka zejména v rámci podmíněného odsouzení nebo podmíněného propuštění s dohledem(parole), zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce, trestu domácího vězení. Alternativní tresty umožňují za specifických podmínek realizaci trestu způsobem, který dovoluje pachateli udržet si své sociální, rodinné, pracovní a další vazby, a je

bezpečný pro veřejnost. Probační úředník chování pachatele v průběhu výkonu trestu kontroluje a zároveň ho vede k tomu, aby žil řádným životem. V tomto ohledu mu poskytuje odbornou pomoc.

- zprostředkování mediace, tj. mimosoudní jednání mezi obětí a obviněným, jehož cílem je najít řešení konfliktu spojeného se spáchaným trestným činem. Mediace lze uskutečnit jen se souhlasem pachatele a oběti. Mediace je vedena mediátorem-úředníkem PMS, jež zaujímá vyvážený postoj k oběma účastníkům. Mediace nabízí oběti možnost pochopení vzniklé situace, porozumění okolnostem trestného činu a zvyšuje pravděpodobnost dosažení náhrady škody. Pachateli na mediaci umožňuje vyjádřit omluvu, podat své vysvětlení a hledat reálné možnosti, jak zmírnit dopady trestného činu pro oběť. Výsledky mediace mohou být zohledněny ve výsledku trestního řízení.
- práce s mladistvými a dětmi tvoří specifickou oblast činnosti PMS, které se na středisku PMS věnuje specialista na práci s mládeží. Spolupráce s mladistvými a dětmi, jež se dopustili protiprávního jednání, jejich rodinami a s oběťmi těchto činů, spočívá zejména v nabídce uskutečnění mediace, přípravě a zajištění výkonu výchovných a trestních opatření, např. dohledu probačního úředníka, výkonu společensky prospěšné činnosti.
- spolupráce s oběťmi trestných činů, kterým byla způsobena majetková škoda, morální újma, nebo ublížení na zdraví, je nedílnou součástí činnosti PMS. Tato činnost zahrnuje poskytování důležitých informací obětem trestných činů o průběhu trestního řízení, o možnostech náhrady škody, o mediaci, zprostředkování kontaktu na odbornou pomoc v případě potřeby a zájmu oběti. Zákonem č. 45/2013 Sb. o obětech trestných činů, který nabyl účinnosti 1.8.2013 se střediska PMS stávají poskytovateli pomoci obětem trestných činů.

Krajský úřad Olomouckého kraje

Krajské organizace působící v oblasti prevence kriminality:

o Středisko sociální prevence Olomouc, p. o.; Poradna pro rodinu Šumperk

Zaměřuje se na rodiny ohrožené rozvratem a v rámci své činnosti nabízí pomoc při řešení všech souvisejících problémů, např. narušených vztahů, manželské krize, domácí násilí, generační problémy, těžké životní situace apod.

○ **Dětské centrum Pavučinka Šumperk, p. o.**

Poskytuje odbornou pomoc matkám s dětmi v tísní a poskytuje péči, azyl a poradenskou činnost potřebným.

○ **Pedagogicko-psychologická poradna Olomouckého kraje, pracoviště Šumperk**

Poskytuje psychologickou a speciální pedagogickou péči klientům ve věku od 3 do 19 let, jejich rodičům, podporu pedagogickým pracovníkům škol a školských zařízení.

Spolupodílí se na realizaci přednáškové činnosti v rámci MPP pro ZŠ.

○ **Centrum pro zdravotně postižené Olomouckého kraje**

Zprostředkovává pomoc při řešení obtížné sociální situace; sociálně právní poradenství; klubovou činnost; konzultační činnost; volnočasové aktivity; rekondiční pobyty

Městský úřad Šumperk, Odbor sociálních věcí

Odbor sociálních věcí odpovídá za plnění úkolů, koncepci a rozvoj na sociálním úseku v samostatné působnosti, přenesené působnosti a rozšířené působnosti. Na území svého správního obvodu koordinuje poskytování sociálních služeb a realizuje činnost sociální práce vedoucí k řešení nepříznivé sociální situace a k sociálnímu začleňování osob, spolupracuje s krajskou pobočkou Úřadu práce ČR a krajským úřadem.

OSPOD: zajišťuje přednáškovou činnosti v rámci MPP pro ŽŠ, zajišťuje především sociální, právní ochranu dětí a mládeže před sociálně patologickými jevy, chrání jejich práva a oprávněné zájmy.

Organizační struktura odboru sociálních věcí:

Vedoucí odboru:

- Oddělení sociálně právní ochrany dětí a prevence:

vedoucí oddělení;

3 pracovnice náhradní rodinné péče;

11 sociálních pracovníků;

4 kurátoři pro mládež.

- Oddělení pomoci v hmotné nouzi a sociálních služeb:

vedoucí oddělení;

veřejný opatrovník;

6 sociálních pracovníků;

kurátor pro dospělé, protidrogový koordinátor, romský poradce;

Městská policie Hanušovice

MP Hanušovice zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti města a jejích místních částí a její existence má významný vliv na prevenci kriminality.

Úkoly Městské policie:

- dohlížet na dodržování obecně závazných právních předpisů o ochraně veřejného pořádku;
- přispívat k ochraně bezpečnosti osob a majetku;
- dohlížet na dodržování pravidel občanského soužití;
- odhalovat přestupky;
- ukládat a vybírat v blokovém řízení pokuty za přestupky;
- upozorňovat fyzické a právnické osoby na zjištěné nedostatky a podle konkrétní situace činit opatření k jejich odstranění;
- ukládat a vybírat v blokovém řízení pokuty za přestupky, jejichž projednávání je v působnosti města;
- ukládat a vybírat v blokovém řízení pokuty za přestupky proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu spáchané neuposlechnutím zákazu, který vyplývá z místní úpravy silničního provozu.

Nestátní neziskové organizace:

○ MAS Horní Pomoraví, o.p.s.

Společnost byla založena za účelem rozvoje území místní akční skupiny, který je v souladu s principem trvale udržitelného rozvoje. Rozvoj je založen na efektivním využívání místních zdrojů a pro realizaci rozvojových projektů využívá Společnost krajské, národní a evropské dotace.

Ve městě Hanušovice se nenachází žádné neziskové organizace působící v oblasti sociálních služeb a prevence kriminality s přímým sídlem v obci. Některé služby jsou zde zajišťovány organizacemi sídlícími v okresním městě Šumperk, které je vzdálené od Hanušovic cca 15 km. Snahou komunitního plánování ve městě Hanušovice je

mimo jiné přiblížit dostupnost a rozsah poskytovaných služeb ze Šumperka do oblasti Hanušovicka.

Konkrétně se jedná o možnou spolupráci s těmito níže uvedenými organizacemi:

○ **PONTIS Šumperk, o.p.s.:**

Obecně prospěšná společnost PONTIS se zabývá poskytováním a dále rozvíjením sociálních služeb pro různorodé sociální skupiny obyvatel města Šumperk a okolí. Tohoto úkolu je dosahováno poskytováním registrovaných sociálních služeb v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, v oblasti sociálního poradenství, sociální péče i sociální prevence. Posláním a cílem společnosti PONTIS Šumperk o.p.s. je napomoci k uspokojování základních potřeb co nejširšímu spektru osob v rozmezí od nejmenších dětí, až po seniory, kteří se ocitli v nepříznivé životní situaci a potřebují podporu nebo pomoc jiné osoby.

Oddělení služeb pro seniory:

Odborné sociální poradenství: „Informační středisko pro seniory a občany se zdravotním postižením a Půjčovna kompenzačních pomůcek“ poskytuje poradenské služby lidem, kteří z různých důvodů potřebují informace v oblasti sociálních služeb, dávek státní sociální podpory a sociální péče, získání kompenzačních pomůcek, využití volného času, vyřizování záležitostí na úřadech, sepsání žádosti, odvolání apod. Informační středisko pro seniory je vedeno jako chráněné pracoviště a je zde zaměstnán sociální pracovník se změněnou pracovní schopností.

Pečovatelská služba: „Domy s pečovatelskou službou a Středisko osobní hygieny“. Služby jsou určeny osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení a jejichž situace vyžaduje pomoc jiné osoby

Denní stacionář: „Denní stacionář VOLBA“ je určen seniorům a dospělým občanům se zdravotním postižením, kteří ze zdravotních, psychických či sociálních důvodů nemohou nebo nechtějí být sami doma. Jsou to občané žijící ve společných domácnostech se svými rodinami, jež o ně nemohou celodenně pečovat tak, jak by bylo nezbytné.

Sociálně aktivizační služby pro seniory: služby nabízené ve Společenském středisku Sever jsou poskytovány seniorům a osobám se zdravotním postižením

ohroženým sociálním vyloučením. Cílem sociálně aktivizačních služeb je prodloužit aktivní a nezávislý život seniorů a zdravotně postižených, obnovit či udržet jejich komunikační dovednosti, sociální dovednosti, podpora přirozených společenských vztahů – kontakt s vrstevníky.

Další služby: Klub důchodců, Kavárnička pro seniory

Oddělení sociální prevence:

Kontaktní centrum: Kontaktní a poradenské centrum KRÉDO snižuje důsledky rizikového užívání drog u uživatelů návykových látek prostřednictvím rozhovorů, preventivních činností, poradenství atd. Hlavním cílem je zlepšení kvality života uživatele služeb po stránce psychické, zdravotní a sociální, které by umožňovalo jeho smysluplné zapojení zpět do společnosti.

Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež: NC Rachot je pro děti a mládež ve věku 12 – 26 let s rizikovými způsoby trávení volného času:

- sociální práce s klienty: pomoc dětem a mládeži s jejich problémy, které je v jejich životě mohou potkat, od problémů ve škole (špatný prospěch, nevhodné chování) až například po týrání osob či šikanu;

- aktivní trávení volného času: výtvarné aktivity, keramická dílna, zázemí pro začínající kapely (*moderně vybavená hudební zkušebna*), stolní hry, pohybové aktivity (*nacvičování tanečních sestav, žonglování, HIP HOP*); pomoc s přípravou do školy;

- kontakt se společenským prostředím, a to formou různých akcí, jakými jsou například výlety, koncerty klientů NC, turnaje, filmový klub, den otevřených dveří a další zážitkové programy; pracovníci NC Rachot přednáší v rámci primárně preventivního programu KPPP (besedy zaměřené na drogovou problematiku) na základních školách v Šumperku pro žáky 5., 7. a 9. tříd.

Oddělení ubytovacích služeb:

Azylový dům: „Dům pro osamělé rodiče s dětmi v tísní (DORD)“ – posláním azylového domu je pomáhat osamělým rodičům a jejich dětem překlenout nepříznivou životní situaci spojenou se ztrátou bydlení a pomoci jim začlenit se zpět do společnosti. Nedílnou součástí poskytovaných služeb je i nabídka volnočasových aktivit pro děti i dospělé, kterých má právo každý uživatel sociálních služeb využívat.

Krizová pomoc: „Krizový byt pro ženy“ – okamžitá krizová pomoc ženám nebo osamělým rodičům s dětmi v životní krizi prostřednictvím nabídky krátkodobého ubytování, sociálního poradenství a zprostředkování kontaktu s dalšími odborníky a institucemi

- **Armáda spásy Šumperk:** Sbor Armády spásy Šumperk (duchovní, vzdělávací a zájmové programy) a Centrum sociálních služeb Šumperk:

- Noclehárna: nízkoprahové zařízení s celoročním provozem a kapacitou 20 lůžek pro muže a 6 pro ženy starší 18 let, které poskytuje možnost uspokojení základních životních potřeb (bezpečí, jídlo, hygiena, spánek) a odborné sociální poradenství;

- Azylový dům pro muže, azylový dům pro ženy: celodenní ubytování a stravování pro osoby bez přístřeší, sociálně právní poradenství, podpora při hledání bydlení a zaměstnání. Součástí pobytu jsou pracovní aktivity v rozsahu 3hod. v pracovní dny;

- Denní centrum pro osoby bez přístřeší;

- Rozvoz obědů.

- **Charita Šumperk:** Byla ustavena jako účelové zařízení římskokatolické církve olomouckým arcibiskupem a je zaregistrována u Ministerstva kultury ČR, hlavní aktivity Charity Šumperk: ošetrovatelská služba; pečovatelská služba; osobní asistence; půjčovna rehabilitačních a kompenzačních pomůcek; chráněná dílna – veřejné toalety; poradenské služby – sociální poradenství; krizová intervence; centrum sociální a humanitární pomoci (fond přímé pomoci), nově také odlehčovací služba;

Vedlejší aktivity: Tříkrálová sbírka, Postní almužna, charitní pout', koncert pro Charitu, dobrovolnictví, rozvoz obědů.

- **SPOLEČNĚ – JEKHETANE, o.p. s.:** Občanská poradna v Šumperku: odborné sociální poradenství v souladu s § 37 zák. 108/2006 Sb., O sociálních službách ve znění pozdějších předpisů. Terénní programy: v souladu s §69 zák. 108/2006 Sb., O sociálních službách ve znění pozdějších předpisů, služba je určena osobám žijícím v sociálně vyloučených lokalitách, na území Hanušovic také sociálně aktivizační služby pro děti a mládež, jejímž hlavním cílem je upevňovat vztahy v rodině,

zprostředkovávat kontakt se společenským prostředím, podporovat zdravý vývoj dítěte.

- **Společnost Podané ruce, o.p. s.:** Pro Hanušovicko významné terénní programy, jejichž cílem je pozitivně působit na uživatele nealkoholových drog směrem ke změně rizikového chování a chránit veřejnost před negativními dopady užívání drog. Mezi základní činnosti patří: odborné poradenství v oblasti drog, sexu a infekčních nemocí, výměnný servis a Harm reduction materiál, sběr injekčních stříkaček, distribuce kondomů, kapslí na orální užívání drog, zprostředkování kontaktu s léčebnými zařízeními a pomoc rodinám a blízkým osob závislých.

Zájmové a sportovní spolky ve městě Hanušovice

- **Spolek K2 Hynčice, o.s.** – organizuje různé kulturní akce rodiny, pro děti a mládež
- **Duha, sdružení dětí a mládeže pro volný čas, přírodu a recesi** – pravidelná organizovaná činnost pro děti a mládež s tematikou sport, příroda, soutěže, akce
- **Život a zdraví, z.s.** – organizování různých akcí pro širokou veřejnost, výrazná snaha multikulturního pojetí a prointegračního charakteru
- **Klub60+Hanušovice** -sdružení seniorů, pořádající pravidelně akce pro své členy i pro veřejnost v mnoha oborech lidské činnosti
- **ZO AVZO Hanušovice** – podílí se na různých akcích pro veřejnost, akcích pro děti a mládež
- **SVP Hanušováček** – sportovní klub zajišťující sportovní akce pro různé věkové skupiny dětí a mládeže a také pro širokou veřejnost, a to v tradičních sportech, ale také sportech fyzicky nenáročných . pro všechny.
- **Jiné** – v Hanušovicích existuje ještě řada dalších spolků a uskupení, které zde však nejsou uvedeny, neboť z hlediska prevence kriminality nehrají zásadnější roli.

KOMENTÁŘ K BEZPEČNOSTNÍ ANALÝZE

Identifikace problémů a rizik, na které je potřeba se zaměřit

Problematické lokality ve městě – na základě vyhodnocení MP Hanušovice, Policie ČR i terénních pracovníků společnosti Podané ruce, o.p.s. lze identifikovat ve městě několik problematických lokalit, kde lze zaznamenat zvýšený výskyt protiprávního jednání. Jde především o problematické lokality v oblasti veřejného pořádku:

- Prostor před prodejnou PENNY, kde dochází ke kumulaci romských občanů a občanů z vyloučených lokalit. Zde pak dochází k požívání alkoholických nápojů a ke sporům mezi majoritní společností a těmito jedinci či skupinami.
- Místní bary a herny – zde dochází ke zvýšené kumulaci závadových osob, s tímto je spojeno nadměrné požívání alkoholických nápojů, překračování hygienických limitů hluku, konflikty mezi návštěvníky a problematika konzumace a podávání návykových látek.
- Budova nádraží Českých drah a přilehlé prostory – problémy dány zejména velkou fluktuací osob, zároveň absencí soukromé ochranky českých drah, která je běžnou praxí ve větších městech, dále je zde krytý vytápěný prostor čekárny, který skýtá azyl pro závadové osoby, dochází zde ke kumulaci mládeže, která zde konzumuje alkoholické nápoje, požívá tabákové výrobky určené ke kouření a zcela nevhodně se chová vůči cestujícím. Taktéž nedobrý technický stav budov, nedostatečná kontrola ze strany majitele budov, skýtá prostor pro bezdomovce, squattery a podobné jedince, žijící nestandardním způsobem života.
- Terénní pracovníci společnosti Podané ruce, o.p.s. dále upozorňují na některé opuštěné objekty, kde dochází k velkým nálezům injekčních stříkaček, a které jsou útočištěm uživatelů návykových látek.

Problematické lokality v oblasti dopravy, lze rozdělit dle typu dopravní situace na dynamickou a statickou:

b) Dynamická

- Jelikož je město Hanušovice používán jako transit do Polska a směrem na Hradec Králové je zde zvýšená hustota dopravy. V době uzávěry pozemní komunikace přes Červenohorské sedlo, slouží pozemní komunikace vedoucí přes město jako

hlavní tah do Polské republiky. Z čehož vyplívá zvýšené nebezpečí v celé délce transitu.

- Jako nejrizikovější místa, jsou nejfrekventovanější křižovatky a vlakové přejezdy. Jsou to tedy vlakové přejezdy na ulici Hlavní, u č.p. 2, na ulici Pražské, u č.p. 360 a křižovatka ulic Hlavní a Pražské.

c) Statická

- Problematika statické dopravy v celém intravelánu města Hanušovice spočívá v zastaralé infrastruktuře komunikací, zejména nedostatečné místo pro parkování, a eskalace je zapříčiněna i vyšším počtem vozidel než v minulosti. Díky těmto změnám problematika v oblasti statické dopravy je nejpálčivější na sídlišti Na Holbě, ul. Školní, ul. Sportovní a na ul. Hlavní

Způsob řešení a identifikace subjektů, které se budou na realizaci plánu podílet

Způsob řešení:

- Primární prevence - přednášky pro školní mládež, seniory, tvorba propagačních materiálů, prezentace preventivních aktivit a informací na webových stránkách města, nástěnkách, veřejných prostranstvích, v obecním zpravodaji.
- Výhledově je potřeba zřídit platformu odborníků, kteří na našem území chybí, a kteří zabezpečí některé specifické služby úzce související s prevencí kriminality a monitorováním sociálně patologických jevů, jako např. psycholog, speciální pedagog, etoped, adiktolog, apod.
- Je třeba se zaměřit na vznik komunitního centra, jako společného prostoru pro setkávání lidí, žijícího na území našeho města, které lze dále využívat pro osvětovou činnost, pořádání různých akcí, vzdělávání, volnočasové aktivity, a jiné. Komunitní centrum si klade za cíl podporovat rozvoj občanské společnosti a místní pospolitosti.
- Práce s dětmi a mládeží rámci volnočasových aktivit – cílem je podchytit a aktivizovat děti již od raného věku, aktivně je zapojit do různých zajímavých činností, rozvíjet jejich sociální dovednosti, podporovat sebevyjádření a proces integrace do společnosti. Především se zaměřit na děti z rodin ohrožených

- chudobou, děti z rodin ze sociálně vyloučených lokalit. Nabídka volnočasových aktivit musí být široká, aby zahrnovala všechny věkové kategorie, tj. počínaje předškolním věkem až do rané dospělosti. Důležité je, aby nabídka byla pokud možno bezplatná, aby si je i tyto rodiny mohly finančně dovolit. Zde je primárním úkolem vybudovat nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, aktivně spolupracovat s neziskovými organizacemi, které jsou zaměřeny na cílové skupiny, jež mohou být potencionálními oběťmi, ale i pachateli trestné činnosti.
- Úzce spolupracovat se s dalšími neziskovými organizacemi v rámci spádového území, hledat možnosti, jak rozšířit nabídku sociálních služeb pro občany přímo ve městě Hanušovice.
 - Zabezpečit kvalitní a bezplatné dluhové poradenství pro občany Hanušovic
 - Vytvořit podmínky pro vznik a rozvoj sociálních podniků
 - Rozvíjet a posilovat postavení Základní a mateřské školy Hanušovice v povědomí místních obyvatel, klást důraz na úzkou spolupráci města a školy, otevřít školu veřejnosti, podporovat aktivity školy, netradiční způsoby výuky, inovace ve vzdělávání.
 - Rozvíjet městskou policii, jak po stránce personální, tak po stránce technického vybavení, zajistit doatatečný prostor pro výkon dohledu strážníků MP na veřejný pořádek – neustálá přítomnost strážníka nebo policisty v ulicích, 24hodinová služba a monitoring kamerového systému, apod.
 - Udržovat a rozšiřovat MKDS – zřizovat nové kamerové body dle potřeby a situace ve městě
 - Dynamická doprava – pro zvýšení ukázněnosti řidičů je vhodné zakoupit radar k měření nejvyšší dovolené rychlosti, který může obsluhovat Městská policie Hanušovice. Jedním z důležitých faktorů je i znovu otevření pozemní komunikace vedoucí přes Červenohorské sedlo, obě tyto skutečnosti budou mít za následek snížení počtu vozidel a zvýšení ukázněnosti řidičů při průjezdu městem.
 - Statická doprava – v tomto ohledu je nejožehavější problém parkování ve městě, proto by bylo vhodné vytvoření parkovacích míst na již vytipovaných místech, jako např. na ulici Na Holbě, Školní, Sportovní, Příčné, Hlavní a Hynčické. Tato parkovací místa by pak byla vhodně doplněna o dopravní značení, aby parkování nebylo v rozporu s obecnými právními předpisy.

Subjekty podílející se na realizaci:

- Městská policie
- Policie ČR
- Odbor tajemníka MěÚ Hanušovice
- Nestátní neziskové organizace výše definované
- Základní škola a Mateřská škola Hanušovice
- Koordinační komise sociálních služeb a prevence kriminality v Hanušovicích
- MAS Horní Pomoraví

Integrace navrhovaných opatření k řešení identifikovaných problémů a rizik do celkového komplexního řešení nebo odstranění rizika,

- Ve městě se projevuje jednak kriminalita uvedená ve statistických údajích, ale také vzrůstající nárůst narušování veřejného pořádku.
- Opatření budou zaměřena na všechny úrovně preventivních aktivit, přednášky pro děti a mládež ve školách,
- Neustálá a kontrolovaná činnost strážníků a policistů ve městě, nekompromisní řešení všech zjištěných přestupků. Zajištění důkazů trestných činů a jejich řádné vyšetření.

Technické zabezpečení:

- Osvětlení rizikových míst ve městě
- Průběžné rozšíření stávajícího MKDS tak, aby byla možné kontrolovat rizikové lokality ve městě
- Průběžné dovybavení strážníků MP dalšími technickými prostředky zkvalitňující výkon jejich funkce, a to především o:

- **osobní motorové vozidlo MPH**, které by splňovalo jak technické požadavky, tak i podmínky dle vyhlášky Ministerstva vnitra č. 418/2008, kterou se provádí zákon o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů. V současnosti strážníci MPH pro pracovní účely využívají neupravené osobní motorové vozidlo, které je současně používáno úředníky města a Městského úřadu Hanušovice. V takovémto vozidle je problémem technická nezpůsobilost, popřípadě ztížení k výkonu některých oprávnění a pravomocí, jako je např. odvoz na protialkoholní záchytnou stanici,

odchyt zvířat, předvádění osob. Výhodou označeného vozidla je i preventivní působení, což je nezanedbatelný dopad na kriminalitu.

- **přístroj pro detekci alkoholu**, je nespornou výhodou vybavení. Tento přístroj by napomohl při řešení nadměrné konzumace alkoholických nápojů jak na veřejném prostranství, tak i při činnostech z toho vyplývajících, jako např. jízda pod vlivem alkoholických nápojů.

- **radar – přístroj k měření rychlosti**. V rámci zlepšení dopravní situace a ukáznění některých řidičů by bylo jistě přínosem zřízení radaru, pro měření rychlosti v nejnebezpečnějších a nejproblematictějších úsecích a to zejména na ulicích Jesenická, Pražská a Hlavní. Zhoršení dopravní situace je nejznatelnější v obdobích uzávěrek pozemní komunikace přes Červenohorské sedlo, která slouží jako hlavní tah směrem do Polska, v tom okamžiku je většina dopravy přeměrována právě přes Hanušovice. Ve městě jsou již tři orientační měřiče rychlosti právě na ulicích Hlavní, Pražská a Jesenická, které má MPH ve správě od 27. 7. 2015. Kdy výsledky jsou až alarmující, viz předchozí text.

- Pořízení nových sportovišť, dovybavení stávajících sportovišť o nové, zajímavé prvky, úprava veřejného prostranství pro účely budování stezek pro cyklisty i pěší, zajímavých zákoutí, posezení, zón klidových i pro aktivní využívání volného času pro všechny věkové kategorie.
- Podpora a participace města na pořádání různých aktivit, podpora spolkové činnosti, podpora neziskových nestátních organizací, zlepšování fungování veřejné správy, informovanost občanů, ankety, průzkumy týkající se situace ve městě.

Finanční zajištění navrhovaných opatření

- Financování navržených opatření bude prováděno především za využití finančních prostředků z rozpočtu města Hanušovice

- Financování bude dále probíhat prostřednictvím vypsanych dotačních titulů z prostředků kraje, MPSV, MMR, ESF a jiných subjektů za finanční spoluúčasti města
- Je možno využít i možnosti sponzorských příspěvků, darů, dotací a jiných zdrojů

Invence k zajištění lepší činnosti MPH

- Navýšení počtu strážníků,
- Rozšíření MKDS,
- Pořízení služebního auta,
- Pořízení přístroje pro detekci alkoholu,
- Pořízení zařízení pro měření rychlosti.

Současný stav -ZHODNOCENÍ

Město Hanušovice se v posledních letech začalo intenzivně zabývat bezpečím občanů a řešením prevence kriminality. Důvodem jsou dlouhodobě přetrvávající, v některých oblastech i narůstající problémy v oblasti veřejného pořádku, vandalismu a také tzv. pouliční kriminality. Velký význam je v tomto směru přikládán Městské policii Hanušovice. Ta bude úzce spolupracovat s obvodním oddělením Policie ČR. Město má uzavřenou s Policií ČR Dohodu o vzájemné spolupráci při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku schválenou Radou města Hanušovice dne 7. 10 2013. UR č.: 1370/71/2013

Město se začalo zapojovat do programů prevence kriminality a samo má zájem problémy spojené s bezpečností osob a majetku dlouhodobě a cíleně řešit. Z těchto důvodů je primárním cílem vybudovat v Hanušovicích nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, zabezpečit adekvátní nabídku volnočasových aktivit, vytvořit zázemí pro nízkoprahové aktivity i jiných cílových skupin, a také rozšířit stávající Městský kamerový systém. Strážníci městské policie budou pravidelně navštěvovat školu, účastnit se na přednáškách a besedách na školách, ale také pro seniory. Ostatní občané budou informováni o bezpečnostních problémech jednak na webových stránkách města, v Hanušovickém zpravodaji a případně v regionálním tisku.

V předchozích letech byl zaregistrován nárůst narušování veřejného pořádku ve městě, spojený s pohybem podnapilých osob a osob pod vlivem psychotropních a návykových látek. Velkým přínosem pro práci policistů i strážníků jsou přijaté obecně závazné vyhlášky:

- Obecně závazná vyhláška č.2/2014 o zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku, kterou se vymezují veřejná prostranství, na nichž se zakazuje konzumace alkoholických nápojů
- Obecně závazná vyhláška č.3/2014 o zákazu žebrání na veřejném prostranství
- Obecně závazná vyhláška města Hanušovice č. 1/2011, kterou se stanovují pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství v městě Hanušovice a místních částí města
- Obecně závazná vyhláška č. 2/2013 k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku na veřejných prostranstvích, ochraně nočního klidu a o zajištění veřejného pořádku
- V nejbližší době by měl být také projednán obsah OZV o zákazu podomního prodeje

Plán prevence kriminality města počítá v následujícím období s řešením narušování veřejného pořádku a pouliční kriminality, která je negativně vnímána širokou veřejností. Odstranit strach občanů o bezpečí své, svých blízkých a o bezpečí majetku, je prvořadým úkolem samosprávy. Plán se zaměří na řešení protiprávních činů a to především pouliční kriminality, narušování veřejného pořádku, rušení nočního klidu, krádeží a vloupání do bytů a vozidel, výtržnictví a rvačky, krádeže a kapsářství, v marketu a prodejnách, vandalismus, sprayerství, výrobu, prodej a užívání psychotropních a návykových látek, podvody na seniorech při podomních prodejích, krádeže ze zahrad a chat v zahrádkářské kolonii.

Cílové skupiny, na které se plán zaměří, budou především všichni občané, které výše uvedené jednání ohrožuje, dále pak potencionální původci, to je mládež především ze sociálně vyloučených lokalit.

Prostředky a metody naplnění cíle snížení narušování veřejného pořádku pak bude využito situační prevence (specifická opatření, která znesnadňují páčání trestné činnosti, zvyšují pravděpodobnost odhalení pachatele, snižují potencionální zisk z trestné činnosti), sociální prevence (vytváření aktivit zaměřených na změnu nepříznivých společenských a ekonomických podmínek prostředí, které produkuje pachatele trestné činnosti), informování občanů o možnostech a způsobech ochrany před trestnou činností (prostřednictvím médií, přednášek, besed, letáků a poradenských služeb).

Zlepšení technického vybavení ve městě ke zvýšení bezpečnost osob a majetku a veřejného pořádku předpokládá:

- Nasvětlení rizikových míst ve městě – konkrétní bezpečnostně problémové prostory, které byly identifikovány na základě zkušeností policie.
- Rozšíření městského kamerového systému, dovybavení strážníků MP dalšími technickými prostředky k odhalování a potírání protiprávního jednání
- Sportovní hřiště a placky, soupravy pro sport – cílem je sociální prevence, smysluplné a aktivní prožívání volného času mládeží

Měření efektivity dopadů projektů:

- K efektivnímu využití vynaložených prostředků projektů budou nastaveny měřitelná kritéria, a to především hodnocení počtu snížení přestupků, počet mládeže užívajících hřiště a placky v rámci sociální prevence, sociologické ankety a průzkumy veřejného mínění.

Závěr

Identifikace cílů a priorit, jako i kvantifikace nároků na finanční zdroje a organizační a personální zabezpečení Plánu preventivních aktivit města Hanušovice na léta 2016 – 2021 vyjadřují dlouhodobý zájem předkladatele intenzivně pracovat v realizaci preventivních aktivit na území města i v následujících letech.

Předložený Plán preventivních aktivit města Hanušovice na léta 2016 – 2021 představuje obecně pojatý dokument popisující identifikované priority a cíle. Jde o dokument otevřený, který je možné kdykoliv v průběhu platnosti změnit či doplnit,

pokud vyvstane tato potřeba. O všech změnách a doplňcích plánu rozhoduje na svých jednáních zastupitelstvo obce.

Tento Plán prevence byl řádně projednán a schválen na jednání zastupitelstva města Hanušovice dne 9.12.2015, č. usnesení 106/215.

Seznam použité literatury a pramenů

1. Strategie prevence kriminality Olomouckého kraje pro období 2013-2016, dokument dostupný z URL: <https://www.kr-olomoucky.cz/prevence-kriminality-cl-292.html>, citace dne 22.10.2015
2. Program prevence kriminality města Šumperka na rok 2015, dokument dostupný z URL: <http://www.sumperk.cz/cs/obcan/prevence-kriminality/dokumenty-prevence-kriminality.html>, citace dne 22.10.2015
3. ČSÚ. *Demografická ročenka*, [online]. 2015, [citace: 3.8. 2015]. Článek dostupný z URL: <https://www.czso.cz/csu/czso/demograficka-rocenka-kraju-2005-az-2014>